

ABONAMENTUL
 Anul . . . 24 Cor.
 în jum. . . 12
 o lună . . . 2
 de Duminecă
 în an . . . 4 Cor.
 pentru România și
 străinătate . . . 10 Cor.
 de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferencz-utca 20.
 INSERȚIUNILE
 se primesc la administra-
 ție.
 Multumite publice și Loc de-
 schis costă fiecare ziar 20 fill.
 Manuscrise nu se în-
 poartă.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Lumina lumii.

De Eugen Brote.

A înviat Isus Christos? Biserica noastră răspunde la această întrebare cu un hotărât: a înviat, și noi când ne întâlnim unii cu alții în timpul serbărilor învierii, ne confirmăm unul altuia prin salutul obiceiuit adevărul învierii. Cu toate acestea mulți dintre noi și mai ales la cei ce se scotocesc partea intelectuală superioară a societății, se furișează oare-cari nedumeriri, se numai în fundul inimii lor, și nu vesesc salutul creștinesc cu toată tăria convingerii, ce o dă un fapt real. Nu putem cuprinde cu mintea noastră omenească în toată mărimea sa actul învierii. Sfânta scriptură ne lămurește amănunțit toate cele petrecute în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă, ne arată cum mai întâi Maria Magdalena, apoi Ioan și Petru au ajuns la cunoștința faptului, ne povestește cele ce s'au întâmplat la Emaus lângă Ierusalim, dar convingerea noastră nu se întărește fiindcă mintea noastră se încearcă a judeca faptul învierii în rând cu toate lucrurile omenești. Moartea este sfârșitul vieții. Vedem cu ochii noștri cum corpul omenească prin moarte încetează a viețui, se descompune și se preface în nimic. Ce se alege de dual, care a dat ființă acestei vieți, cine o stă? Cine s'a întors vre-odată dela moarte pentru ca să ne deie dovezi raționale și convingătoare pentru fie-cine despre viața

de veci? Mintea se oprește la faptul morții și de aci încolo toate sânt pentru ea îngropate în întunecul nopții. Dar nimeni din cei calăuziți pe aceste drumuri ale minții nu ajunge la un capăt, care să-l mulțumească. Viața sfârșită prin moarte rămâne fără mângăiere; lupta zilnică și adese-ori crâncenă, purtată în decursul vieții, rămâne neînțeleasă și fără scop; ne frământăm, ne svârcolim, ne amărăm pentru ca să ajungem în sfârșit unde am fi ajuns în toate cazurile: la bezna necunoscutului, la praf și țărină? Strămtorată astfel prin cătușile sale proprii, mintea caută să scape din înfundătura, în care a intrat. Incercările de scăpare preocupă omenirea încă dela începutul ființei sale și până astăzi. De problema aceasta s'au frânt și se frâng până în zilele noastre unele din cele mai agere minți omenești și nimeni n'a aflat un drum mai luminos, mai binecuvântat și mulțumitor pentru sufletul omenească decât Isus Christos. El a mântuit pe aceia, ce vor să-i urmeze Lui. Nașterea și viața, învățăturile și patimile, moartea și învierea constituiesc aceea ce filozofii numesc în limbajul lor sec și rece »ordinea morală a lumii«, fără ca ei să știe să-i deie totodată și tăria și avântul creștinismului. Nici existența reală a ordinii morale nu poate fi dovedită, ci și ea poate fi numai experiată prin efectele ei. Tocmai drumul experienței ne îndreaptă spre lumina lumii, care trimite razele din faptul învierii, recunoscut de mintea omenească prin efectele sale.

Nu ne putem noi da seamă în ce mod s'a petrecut învierea lui Isus Christos, în-tocmai precum nu putem să urmărim cu mintea noastră multe și mari lucruri ce se petrec în univers. Care din noi ar putea cuprinde cu mintea sa iuțea fabuloasă a unui corp ceresc, care trece prin văzduh cu sute de mii de kilometri pe secundă și cu toate aceste are trebuință de zeci de ani ca să ajungă iarăși la locul de unde a pornit? Cine este în stare să-și deie seamă nu numai de această iuțea ci și de puterea de rezistență a corpului, precum și de imensitatea spațiului ce-l percurge? Nu putem să ne dăm seamă, nu putem cuprinde ceiace se petrece; cu toate aceste corpul există și experiem existența și mișcările lui prin efectele ce le produce. Tot asemenea nu putem cu mintea noastră mărginită cuprinde cum Isus Christos a înviat, dar suntem în stare a experia acest fapt după efectele ce le-a produs în lume. Efectele sânt reale, le vedem cu ochii, le simțim. Prin urmare și faptul, care a produs și produce și astăzi încă după atâtea veacuri efecte, trebuie să fie real.

«Părinte, în mâinile Tale încredințez duhul meu» au fost ultimele cuvinte rostite pe pământ de Isus Christos. Ele pregătesc actul învierii și dovedesc că însuși Mântuitorul era conștiu de el.

În cercetările și sbuciumările noastre seculare de a afla o țintă rațională a vieții noastre n'am putut găsi decât promovarea împărăției lui Dumnezeu pe pământ, o împă-

Cântece.

I

Un porumbel din aripi bate
 Curat ca Duhul intrupat. —
 E dorul, dorul meu de-apururi
 Cu drag spre tine îndreptat.

In umbră tremură izvorul
 Sub stâncă veche de granit,
 Sânt lacrimi de fericire; —
 Din ochii mei au izvorit.

Amurgul fermecat ascultă
 O rugă de priveghetoare. —
 E sufletul care te cântă
 Impodobit de sărbătoare!

II

Veniți în jurul meu acum
 Voi visuri blânde și curate,
 Credința mea a înviat
 Și inima trezită bate.

Drumeț în noapte rătăcit,
 Spre noi se'ntoarce azi iubirea
 Și ce de cântece răsar
 Ce-au fost uitate pe airea.

M'am desbrăcat de gândul rău
 Și în genunchi cerui ertare,
 Și'n clipa asta am văzut
 Că steaua mea acum răsare.

Revarsă valuri de lumină
 Pe lumea gândurilor mele,
 Din raze-i împletesc cununi. —
 De ați ști voi pentru cine's ele!

III

Pe la coliba mea uitată
 Mai trec și astăzi călători
 Și nu pricep ce vijelie
 A smuls și cântece și flori.

Aceleaș flori cu ochi de rouă
 Pe cărăriie le'ntâlnești,
 Și par a întreba cu milă:
 — Unde-i crăiasa din povești?

Cavalul sus, lângă icoană
 Cu firele de busuioc
 O amuțit și el de jalea
 Iubirii fără de noroc.

Pe culmea verde plâng talange,
 Și doar un psalt răsună sfânt. —
 E plânsul priveghetoarei
 Lângă al dragostei mormânt.

Iar brazii verzi își pleacă fruntea,
 Prieteni primitori de vești,
 Și par a întreba cu milă:
 — Unde-i crăiasa din povești?..

I. U. Soricu.

Străinul.

In văzduh plutește ora
 Sfintei rugăciuni de seară;
 Din străin frunziș se 'ndreaptă
 Mii de guri spre bolta clară.

Mii de guri se împreună
 Să aducă mulțămire
 Cerului pentru lumină,
 Cerului pentru iubire.

Nu-i o păsăruică, una,
 Una nu-i ce nu și-ar spune
 Partea ei de fericire
 In frumoasa rugăciune.

Nu-i un gândăcel s'asculte
 Rugăciunea fermecată
 Și să n'aibă gândăcelul
 Inima lui împăcată.

Tulburând senina rugă
 Un strein poteca sue
 Și adânc în suflet simte
 Ce nu are cui să-i spue:

»Numai tu în ora asta
 Supt frumosul cer senin,
 Parte n'ai la rugăciune,
 Suflete al meu străin!«

răție care este a păcii și a iubirii. Invierea lui Isus Christos este faptul, este lumina este isvorul, dela care primim noi puterea de a merge spre această țintă măreață a vieții noastre. «Ordinea morală», a filozofilor, dacă e să aibă trăinicie, religiunea creștină, împărăția cerului și mulțumirea sufletească a omului, toate primesc hrana lor numai din convingerea deplină despre realitatea învierii.

Sărbătorim an de an acest fapt și cu ocazia aceasta inimile noastre se deschid mai larg decât ori când pentru a primi cât se poate de multe din razele calde ale luminii strălucitoare a învierii. Ne pocăim, ne mărturisim păcatele, ne întărim cu sângele Mântuitorului pentruca duhul păcii și al iubirii, care se revarsă din isvo ul bogat al învierii să găsească în curățenia noastră sufletească loc, și să îndrepte pe cărările cele bune firea noastră îndărătnică și pornită spre rele. În sărbătoarea Paștelor înălțăm privirile spre cer, acolo unde credem noi că Mântuitorul nostru este așezat deadreapta Tatălui, și ne rugăm ca sufletul nostru să fie întărit pentru împlinirea voinții lui Dumnezeu. Cine în aceste momente n'ar fi experimentat puterea reală, care a intrat în ființa sa? Cine n'ar fi simțit veselia, bucuria și mulțumirea care a luminat firea sa? Cine n'ar fi eșit din casa Domnului sau din chilia lui, unde și-a făcut rugăciunile, mai tare, mai mare și mai apropiat de ținta vieții sale?

Această putere ce o simțim în noi ne face să zicem cu toată țaria convingerii și cu însuflețire:

Cu adevărat că Isus Christos a înviat!

Manifestul partidului național român.

Citim în »Drapelul« din Lugoj: »După cum suntem informați eri s'a întrunit la Orăștie comisia exmisă pentru redactarea definitivă a manifestului electoral al partidului național român.

Acest manifest va apărea în Nrul de Paști al tuturor ziarelor noastre naționale dimpreună cu lista candidaților oficiali ai partidului național român.

De-odată cu publicarea acestui manifest se va începe și lupta proprie electorală a partidului nostru.»

Unde mergem? Un vechiu membru al partidului național român ne scrie: Răspunsurile date la întrebarea: »unde mergem?» vor fi fost primite de membrii partidului cu satisfacție. Ori se vor fi petrecut lucrurile la conferența națională ultimă așa precum le prezintă dl Maniu, ori precum le vede »Drapelul« din Lugoj, este în urma urmelor indiferent. În toate cazurile rezultă că nu guvernul le-a înrăurit și atât trebuie să ne mulțumească. Dacă »Drapelul« ne asigură că conferența națională dela Sibiu nu numai că nu s'a îndepărtat de baza luptelor noastre politice, ci din contră »ne întoarcem la matca veche a partidului național român« putem fi și mai satisfăcuți, fiindcă tocmai la aceasta ținea întrebarea »unde mergem?» Vorba este însă ca atât în masele mari ale partidului național român, cât și în afară să se producă această impresie.

Incidentul poate fi considerat ca încheiat, mai ales și după situația politică a partidului național român nu mai este aceeași ca înainte de conferență.

Reforma electorală în Croația. Banul Croației, Nicolae Tomasieli, care după cum am anunțat a însoțit alaltăieri pe contele Klauen la Budapesta, în cursul zilei de ieri a urmat tratative cu mai mulți bărbați politici unguri și în special cu contele Klauen. Tratativele au fost necesitate de reforma electorală din Croația. Consiliul de miniștri de azi va hotărî și soarta acestei reforme, cu atât mai vârtos, cu cât savorul, reintrunindu-se luna viitoare, e chemat să ia în desbatere în primul rând tocmai reforma electorală.

Ziua plecării din Budapesta a banului Tomasieli nu e hotărâtă încă. Fără îndoială că va aștepta întâi hotărârile consiliului de miniștri. Hotărârile acestea vor fi indirect și un indiciu cu privire la spiritul în care se va înfăptui reforma electorală în Ungaria.

Politică și genialitate.

„Leul dela Geszt“.

Ca în toate ramurile de dezvoltare culturală, așa și în politică numai ceea-ce poartă timbrul genialității rămâne. Și numai acei politicieni au norocul să-și facă numele nemuritor și să devină modele de imitat în evoluția omenimii, cari în viața lor au putut să aducă idei noi, gândiri adânci, concepții largi și-au știut să ficeze înaintarea omenimii în cadrele ideilor lor.

La Grecii cei vechi Demostene în Filipicele sale a vânturat ideea solidarității grecești și-a accentuat pericolul macedonean reprezentat prin Filip, făcând astfel o faptă, care prin sine avea să dea o nouă îndrumare dezvoltării și gândirii politice grecești.

În vremea lui Cesar, Brutus a susținut și-a luptat pentru biruința democrației reprezentate prin republică împotriva ideii de absolutism.

Rousseau și Montesquieu prin scrisul lor, Mirabeau prin graiul său au scos bîruitoare în vremea revoluțiunii franceze drepturile omului, iar Gambetta cu câteva decenii înainte a vestit întreg poporului francez ideea mare a votului universal și-a luptat cu îndărătnicie pentru înfăptuirea lui.

La noi Mihail Cogălniceanu a adus ideea despre împroprietărirea țăranilor, despre secularizarea averilor mănăstirești, despre înființarea armatei naționale și cu multă râvnă a luptat pentru înscrierea acestor deziderate în lege, cari trebuiau să fie privite ca niște condiții de viață a poporului românesc.

Toți acești bărbați, cari au luminat în decursul vremii ca niște sori răsăriți din lumi necunoscute s'au făcut nemuritori în istoria omenimii și a popoarelor lor, pentrucă în decursul vieții lor prin ideile ce le-au avut, au făcut adevărate epoce de strălucire, contribuind de fapt la înaintarea și fericirea generală a omenirii.

În legătura cu acest mers de idei îmi vine aminte acel... „leu dela Geszt“ ca un fel de contrast ridicol al acelor spuse. Îi aud parcă „ideile“ desfășurate în diferite orașe cu colorit atavist și mă cuprinde o adâncă mirare, când aud vorbindu-se despre acest ora, că ar fi un politician genial. Comparați puțin numai cele spuse mai sus cu ideile lui... Tisza. Cereți și-l vârați și pe acest... Cine? — în hora nemuritorilor poraeniți! L'ar vedea oare cineva? Dar mai mult, nu s'ar cutremura oare toată lumea, chiar și Vasile Mangra — acest nefecit aliasverus de mâne al neamului românesc

»Numai tu în ora asta
N'ai cui spune un cuvânt.
Ceru-ascultă mulțămirea
Fericitului pământ«.

»Iși ascultă preamărirea,
Și pământul fericit
Dela ruga lui de seară
Suflete, te-a isgonit«.

»Numai tu în ora asta
Suflete, ai asculta,
De-ar veni să-ți spue-o vorbă
Un strein în calea ta.

»Numai tu i-ai înțelege
Nesfârșita jale-alui,
Și o vorbă pentru dânsul
Tu num'ai putea să-i spui.

Câmpulung, (Bucovina)

G. Rotică.

Sară.

In lungă, 'nvăpăiată sărutare
Se stinge ziua 'n brațele 'noptării,
In negurile nopții se cufundă
Incet, incet cuprinsurile zării.

Coboară pace din adânc de ceruri,
Și 'n nesfârșitul firii se așterne,
Și par'că totul, totul ce pătrunde
De vraja sfântă — a liniștii eterne.

Tu pasere măiastră 'n veci pribeagă:
Tu suflete, tu taină zbuciumată,
Tu cuibul drag al visurilor mele,
Avea-vei tu hodină vreodată.

Vasile Stoica.

Fiori de primăvară.

De Marilina Bocu.

E o ploaie de străluciri de argint și aur cu pulbere de diamant în razele calde și vii ale diminetelor astea surzătoare de primăvară. Cerul pare o imensă draperie de mătase albastră, cu faldurile de mureșină albă ale norilor, ce se desenează ușor estompați în figuri fantastice.

Și focul sburdalnic al razelor înflurate străbat cu o putere magică imensa draperie de mătase albastră ce se subțiază și se destramă de pare un voal străveziu, de după care privesc șagalnic și cată a dor poporul sglobiu de îngerași ce scutur pe pământ ramuri de pomi înfloriți, cîntînd în cor o muzică dumnezăiască!

E poate glasul lor, ce se aude în potopul viersurilor melodioase ce cripesc în mii de triluri prin crîngurile verzi ca smaraldul curat și prin desigurile cornilor ninși de floare.

Din pajiștele înviorate de prin boschetele înflorite, se înalță miresme de toporași și floarea Paștelui și micșunelele și mărgărităre-

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ
Welsmayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi.

când iar vedea pe „leul său dela Geszt” alături de Mirabeau, Gambetta, Cogălniceanu? Da, chiar și alături de cel din urmă D-le Mangra! Pentru că Mihail Cogălniceanu prin ideile sale avea puțină să împingă românimea cu trei secole înainte, pe când „leul” D-tale ar dori să împingă pe om-acolo, de unde a început Darwin, când da lumii o altă concepție despre originea omului. Rousseau era mâniaș pe Molière, că în Misantropul își batea joc de singurătate ca de un izvor al unei vieți virtuozitate. Voltaire râdea de Rousseau, ca prin observarea ce-o făcea referitor la „Misantropul”, da să se înțeleagă, că el e protectorul numai astorilor de oameni, cari știu să umble în patru picioare. Pornind acum din ideile Lombrosiane, oare pe care l-a moștenit Tisza; pe Rousseau sau pe Voltaire? Sigur, că pe Rousseau ar răspunde până și Oradea-Mare. Pentru că și Tisza e aderentul ideii, că tot ce pornește dela natură e întreg și sănătos și numai omul e cauza stricăciunii frumoaselor creațiuni ale naturii. Sau ca să fim mai fideli genialului „Jeu”: tot ce răsare din feudalism e bun și numai agitatorii sânt cauza stricăciunii sau pierii mândrelor progneături oligarhice. Rousseau naturalistul cu Tisza polițianul se asemenează de departe întrucât „o calitate” e adusă în legătură cu întreagă înțelegerea omului. Dar Rousseau naturalistul nu poate fi pus alături de Tisza fără ca întreaga lume și chiar și Oradea-Mare să se revolte.

Așadar mai puțin tirade pe sama leului dela Geszt, pentru că nu-i destul că vrea să îi mare sau nemuritor, afară doară dacă nu săvârșești vre-o faptă herostratică. Tisza poate să aibă o oarecare înțelegere, dar ca om care în vremile de acum se opune înfaptirii voinței universale și se îndușmănește cu spiriții democrației care se impune aproape ca o lege naturală, atotputernică, el nu poate să fie decât foarte mic și rolul lui, un rol foarte trist, nu va fi însemnat în istorie decât ca o mică piedecă ce s'a încercat să se pună evoluției ce se desfășură cu o putere aproape elementară. Dl Mangra, amfitrionul dlui Tisza, din care minune și zăpăceală de roluri nu va răsară nici un Hercules — rămâne foarte singular în păreri despre leul său. Pentru că acesta în atmosfera politică de azi nu va mai putea debuta multă vreme, ci poate deodată cu cometa Halley va dispărea și el în necunoscut, ca să apară apoi peste alți șaptezeci și cinci de ani, când iară se vor spăria puțin locuitorii pământului, pentru că să refacă iară în obișnuința lor liniște.

Nu Tisza D-le Mangra, ci partidul din care

ai fugit D-ta e esența ideilor cari formează suptstanța evoluției naturale a țării noastre. Și între bărbații noștri, aderenti ai partidului național se găsesc figuri mai luminate decât leul D-tale, pentru că aceștia tălmăcesc într-o totulă imperativ al vremurilor de azi, care nu-i altul decât: dreptate pe seama tuturor popoarelor ce locuiesc această țară.

Să fim dară în clar în cursul luptei noastre cu cei ce sunt contra noastră, pentru că dela asta atârna îndrăsneala cu care vom lupta. Când vom ști, că dl Tisza, de care ne-am cam speriat, în loc de a fi geniu e o minte reacționară, o creatură atavistă și în consecință foarte neputincioasă, pentru că în contra activității unei astfel de creaturi antisociale stă natura însăși — atunci curajul nostru ca și nepăsarea de zgometul ce-l fac aripile unei pasări antediluviane ce nu mai e — ne vor da nouă forțe care în urmă ne vor aduce biruința dorită.

Să mai vorbesc la acest capitol și de dl Apponyi, contele. Cred, că ar fi de prisos. Atributul dat luminează figura acestui am înalt de statură, subțiat de țărița vremurilor și dat uitării de evoluția timpului.

Nici el și nici leul dela Geszt și nici chiar dl Mangra nu ne pot strica. Pentru că de vom lua bine sama toți trei luptă, contra morilor de vânt. Și au fost în evul mediu niște cavaleri și astăzi nu le-a rămas decât amintirea ștearsă, fără nici o lumină, fără nici o însemnatate!

Scrisori din București.

O campanie detestabilă. — Dezertori din școala militară. — Serbarea dela legația otomană. — Paștile. — Sărbătorii fericite.

București, 15 Aprilie.

Urmarea tendențioaselor svonuri cu privire la isgonirea orbilor străini dela Vatra Luminoasă, svonuri răspândite în vederea unor scopuri politice, a început să se vadă. Ziarul *Secolo* publică din București o telegramă, în care se arată că dela *Vatra Luminoasă*, această umanitară instituție de care administratorii ei jdană și-au bătut până acum joc, au fost izgoșiți toți orbii străini. Ziarul arată că un italian, anume Alexandru Prato, care vedea puțin cu un ochiu, crezând că a fost izgonit dela acest institut din cauză că vedea, și a turnat în ochiu spirit denaturat, spre a pierde cu totul vederea. Ziarul Italian protestează în contra procedurii noi a administrației la Vetrei Luminoase, în numele umanității. Toideodată Se-

cul străbat înălțimea văzduhului cu țării îmbălsămate, ca arome de tămăde, prinsos giugăș către cei prea înalt. Și a zis, că pariumul florilor sunt sentimentele lor și după cum suflul omului își manifestă sentimentele cu mai multă delicateță și cu mai mare intensitate la căldura aerului, tot astfel florile la căldura soarelui de primăvară, își răspundesc cu mai multă pătrundere sentimentele lor odoriferante.

Puternică taină a țirei! Ceia ce ajută bobocelului de floare să-și deschidă petalele și firicelului de iarbă să se ridice vesel, înălțut și plin, prin ce misterioasă forță, pornește cu așa vioiciune să descâtăreze legăturile secrete ale sufletului omenesc, par'că slobozit ca de subț amarnice cătușe, ca printr'o vrajă înviorat, înnoit, renăscut subț azuriul cerului de April.

Primești fără să vrei, furnicarul uriaș al mulțimei de pe străzi și împetritărea vie a culorilor deschise, neastimpărul nebunesc al mișcărilor și acel vag mormur nedeslușit, ecoul depărtat a unei veselii ca de copii, îți aduce în minte ciudata și apropiata asemănare cu florile și păsărelele luncilor. Ca și ele simțim în noi avintul nerăbdător de a ne împodobi și a ne primeni simțirile, în instinctiva noastră pornire de bucurie nemotivată și n razele de aur ale soarelui de primăvară, în chip nedeslușit, par'că simțim în noi ceva așa ca un rest de scut înghețat ce se topește și ne moae inimile. O milă atotputernică ce ne cuprinde de tot și de nimic, o înduioșare ciudată de ce e mic, slăbuț și neputincios și

un dor nedeslușit ce ne frământă după codrii verzi, după toate crângurile și paștile înfiorite, dorul depărtărilor cu muniți înalți, cu lacuri albastre, am vrea o lume nouă și lucruri noi.

Și'n primenirea aceasta naturală a sufletului, ca și florile ce-și exalează parfumurile, noi răspundim în juru-ne bunătațile inimilor.

Ceace ni se reoglindește din semnul cerului în noi, ne dă îndemnuri mai umane și pui parecă mai mult suflet în gestul dărniceiei care împarte mila și dreptatea, ești mai puțin aspru, mai puțin reu, urăști mai puțin și iubești mai mult. Și poate că triumful dragostei acesteia în noi, ne face să simțim mai profund sărbătorile Paștelui, simțea celei mai mari și mai dureroase iubiri.

Ce înaltă semnificație cuprinde paginile aceste vecinic noi, ale suferințelor lui Crist și ce pildă sublimă putem culege din zilele săptămânei patimilor lui, acum, când natura cu belșugul ei de viață, tremură în ființele noastre fiorul adânc al nemirănatului dor de traiu.

Dorul acesta trăește în privirile scăpărătoare ale întregului norod, ce lăcrămează o clipă lângă mormântul sfânt, pentru că știe că mâne va cânta osanalele biruinței. Dragostea aceasta nelinduplecă de viață, ce exală din om în flori primăverei, întocmai ca aburul calzi, din pământul gras, stropit de boarea răcoritoare. Ce crudă ironie, e legată de toată sărbătoarea asta a suferinței, pe care lumea întreagă parecă o înțelege cu atât mai bine și se pare cu atât mai frumoasă, cu cât, înconjurată de cadrul splendid al celui mai frumos

colo arată că pentru *Vatra Luminoasă* au contribuit și Italienii.

Iată urmările unei campanii fără de nici un rost. La toate se gândesc ziarele politice din București. Numai la bunul nume al țării nu. Căci în adevăr nu e o cinste pentru noi cele scrise de *Secolo*.

Din Iași vine o știre, care în cercurile militare a produs multă senzație. Autoritățile din capitală Moldovei au fost anunțate că grănicerii staționați de-a lungul Prutului au arestat pe doi tineri, Ion Anastasiu și Al. Dumitru, elevi în clasa V. a liceului militar din Iași, cari, travestiți în haine țărănești, volau să treacă Prutul spre a fugi în Rusia. Întrebați fiind de comandantul grănicerilor care este cauza ce i-a determinat să părăsească liceul, ei n'au voit să arate această cauză. E vorba acum de vasta anchetă, care se va întreprinde în ce privește tratamentul elevilor în școlile militare.

Căci cazul celor doi elevi prezintă în ori ce caz simptome îngrijitoare. Mai ales când negândim la mândria elevilor din școlile militare, viitorii ofițeri cari își fac atâtea visuri. Trebuesc să fi fost cauze serioase, cari i au înduplecat să schimbe frumoasa haină de elev al școlii de caței, cu modesta îmbrăcăminte a unui fiicău din Ungheni.

Legăția otomană din București a sărbătorit er prima aniversare dela urcarea pe tron a actualului sultan Mehmet V. Ziua aceasta, care pentru Turcia însemnează începutul unei noi ere de libertate și dezvoltare culturală, a fost sărbătorită cu o deosebită solemnitate de reprezentanții din București ai imperiului otoman. La legația otomană a avut loc o recepție. Membrii coloniei turcești s'au prezentat în număr mare, prezentând omagiile lor ministrului plenipotențiar Seffa Bey și secretarului acestuia Gabil Bey. Aceștia au oferit celor prezenți șampanie, au ridicat toasturi însuflețite pentru idealul turcesc, pentru sultan și pentru prosperitatea imperiului.

După masă, pe la orele 5 și jumătate reprezentantul Turciei a primit felicitări din partea membrilor guvernului român și a altor personalități din viața noastră politică. Membrii coloniei otomane au adresat sultanului o lungă telegramă, în care i urează succes în guvernarea sa și-i doresc să readucă imperiul la strălucirea de pe timpul marilor sultani din trecut.

Iată cum vor fi sărbătorite Paștile de lumea oficială din București. In seara de Vineră, mare A. S. R. Principele Ferdinand, însoțit de membrii

anotimp, în jurul ei ni se făgăduiește tihnă celor mai complete plăceri.

Și parca tot mai înțelept ramâne copilul care mulțumit de toate b-curile ce-i adusesse prilejul sărbătorilor Paștelui, privind satisfăcut masa încercată cu de toate, a exclamat sentențios: Dacă tâlharii nu omorau pe Christos pe cruce și el ar fi trăit ca să ne învețe humanitățile și azi, ne-am fi putut bucura mai mult.

Dela mondene ce în jurul sărbătorilor ș'as-reaptă rezerva ei de surprize frumoase, toatele, plăcii de primăvară și nelipsitul nimic de pret, ascuns cu precauțiune în omi de Paști, până la țăranele ce se frământă cu nerăbdare tot lungul postului, ca să-și potrivească lea de borangie nou și băsmăluța cusută cu grijă ce o să și-o lase furată la hora din jurul dulapului, la Paști bogăți și săraci, cine se gândeste la suferințele lui Christ?

De am avea încă credința curată a copiilor nevinovați ce umplu bisericile cu chiotele lor de ris, în sările deniilor, prilej de nebnatece năzdrăvăni și de am păstra neatinsă credința aceia care prin tot focul nebuniilor, numai lor copiilor le glăsuesc cu adevărat preceptele limpezi ale învățătorei aceleia ce i-a iubit așa de mult — atunci numai am ști să ne statornicim în suflete, pornirile acelea nedeslușite de dragoste și bunătațe, al căror izvor îl prindem primăvara din miremele florilor și din cântecul păsărelelor, porniri curate ca și primăvara, vârtejuri trecătoare însă din care numai o credință înaltă ne-ar putea lăsa întemeiate în suflete, simțăminte adânci și mari.

Dar nu moare în suflete bobocii nemfloriți

curței princiare va asista la serviciul divin, ce se va oficia la mitropolie. Miniștrii, președinții și membrii corpurilor legiuitoare, înalții funcționari precum și ofițerii superiori aflați în capitală, la orele 7 și un sfert vor fi de asemenea prezenți la serviciul divin de seara.

În timpul ocolirii Sf. Epitaf, detașamente din diferite corpuri de armată vor sta înșirate în contra Mitropoliei.

Sâmbătă la orele 12 din noapte vor asista la ceremonia învierii membrii Curței regale și princiare, precum și membrii guvernului, ofițerii și funcționarii superiori, cari se află în capitală. O sută și una de focuri de tun vor anunța capitalul învierea. În timpul ceremoniei învierii o gardă de onoare, cu muzica în frunte va sta în fața Sfintei Mitropolii. Pentru reprezentanții oficialității se cere ținuta de gală.

Ceva curios: În alți ani, odată cu ouăle roșii apărea și droaia de reviste efemere, fără de nici un gust literar. Anul acesta ne-a scăpat D-zeu de aceasta pacoste. O fi urmarea timpului atât de ploios. Sânt destule ciuperci naturale. Cele literare, și-au mai pierdut din trecere. Sărbători fericite cititorilor »Tribunei«. *Correspondent.*

Scrisoare din Viena.

Din viața ungurească. — Epilog la entuziasmul lui Roosevelt. — f Björnstjerne Björnson.

»Învățătoarea« lui A. Brody reprezentată pe scena din »Deutsches Volkstheater« ne va interesa atât pe noi cât și pe Unguri. Deși nu sântem implicați direct, totuși interesul nostru e în strânsă legătură cu caracterele din drama cu acțiunea luată din viața ungarilor — formăm doar în Ungaria simburile naționalităților, despre cari va fi vorba mai la vale.

O învățătoare e surghiunită — prin ce soartă sau intrigă nu ni-se spune — din centrul regatului ungar într'un sătășor aruncat în singurătatea munților. Străină aici se vede imediat incunjurată de o ceată de adoratori: de un învățător, care nu cunoaște nimic mai departe de abecedarul copiilor și nu simțește decât pofta simțurilor sale, de notarul, de solgăbirău, și în fine de Don Juanul satului, Hegedüs, fiul »boierului«, a proprietarului din loc.

Ori-și-cum alta ar fi cedat. Căci prima grijă a fiecărei ființe e de-a trăi în bună înțelegere cu »puternicii zilei«. Ci copila simplă, copila cu idealul de învățătoare respinge ori-și-ce serenadă, orice curtenire. De aci se naște conflictul: E acuzată pe la autoritățile școlare și fără mult încunjur e amovată. Astfel, pe când adoratorii ploați rid bătind în pumni, Don Juanul decăzut se aprinde mai mult pentru învățătoare și-i face propunerea de căsătorie. Aceasta ezită, deși are oarecare simpatie pentru el, până ce vine tatăl tinărului și-i promite bani și zestre și toate, numai să nu primească propunerea fiului. Hegedüs descurajat în urma unei atari pețiri — mama caută să mijlocească — învățătoarea se decide și — pleacă.

Cu aceasta s'a încheiat drama, încă o jertfă a influenței uriașului Ibsen.

Până aci nimica deosebit: Subiectul în esența lui nu e nou, motivarea psihologică nu e din cele mai puternice, astfel că drama, deși de o expunere frumoasă și cu o limbă limpede și atrăgătoare, e »nouă« pentru vienezi, doar că poartă în sine sigiliul exotic, pentru care te aprinzi dar și te sfingi ușor. Ne va interesa însă starea socială, reprezentată prin caracterele dramei, acea stare socială, care a cauzat alunecarea jumătății a doua a imperiului austro-ungar pe un povârniș foarte pripuriu și periculos, cu atât mai mult, că e văzut de-o lume întreagă, numai de ceice alunecă, nu. E vorba de autoritățile satelor, persoane fără pic de știință, persoane fără scrupul, cari se joacă cu o existență omenească ca un copil cu mingea și dispun și propun după bunul plac, supt o singură și grozavă egidă: persecutarea și nimicirea a tot ce nu-i unguresc în Ungaria. Aceasta se vede atât de clar în drama lui A. Brody, că pe tema *aceasta* pretinde solgăbirăul »încrederea« învățătoarei, pe *această* temă pretinde legătura strânsă între autoritățile maghiare, căci amenințătoare și ne-trebnice sânt toate naționalitățile din Ungaria pe ntru unghi, și cel ce refuză apropierea câtră un suflet șovinist, va suferi ca învățătoarea.

Așa fiind, din icoana aceasta nu rezultă *libertatea de aur* visată de Roosevelt, a cărui vizită în Budapesta e comentată de altfel de cercurile

competente austriace cu oarecare nedumerire. Întreaga presă din Viena se întreabă, dacă e posibil, ca o minte diplomatică, cu gândirea reală și un suflet rece să se aprindă până la acel grad, și se aprinde atunci, când toate sânt forme dând reflexul strălucirii lui Potemkin.

»Wiener Journal« încheie: »Nu ne putem amesteca în emoțiile sufletești ale unui om și nici nu-i putem prescrie oarecare ținută, dar am observat din toate, că programul d-lui Roosevelt a trecut cu vederea multe instituțiuni culturale ale noastre. Austria va pune preț pe simpatia externă, mai ales va ține la America, unde avem atâți c tăneni emigrați, dar oaspei veniți nu-i va impune niciodată un anumit fel de sentimente.

Născut într'o țară stâncoasă, pustie și goală, n'a putut cunoaște nici gingășia Greciei nici adâncimea Italiei, ci bărbat pătruns de putere și viață a fost expresia Nordului însuși, în Björnstjerne Björnson se oglindește neînfrângerea unei nespuse voințe, care nu exclude un entuziasm cald și milă pentru cei apăsați și prigoniți.

Ca tânăr a fost menit pentru starea preoțească dar nu de pe anvon avea să conducă poporul, ci de pe *tribună*, de-acolo a purtat lupta, o luptă mai liberă, mai largă, și nu pentru viața, ce-o să vină, ci pentru viața de astăzi, de aci. Cu o măreață patimă înflăcăra cuvântările sale însuflete de cea mai adâncă iubire pentru cel de jos, și a atins pe mulți, și mulți au căzut supt loviturile lui.

Acel ce va citi istoria Norvegiei din vremile acestea nu va cunoaște vr'un rege, nu va cunoaște vr'un sfânt, ce a mântuit poporul norvegian de supt greul jug, ci va auzi despre un Björnstjerne Björnson.

El a crescut din stâncile Norvegiei și a fost al ei, dar larga și umana sa concepție despre lume l-a ridicat peste mărginele pământului său și el a vorbit pentru mulți, și el a vorbit pentru români cu întreaga convingere a idelilor sale, cu întreaga dragoste pentru națiunile mici și neapărate.

Acesta a fost Björnson *politik*, Björnson jurnalistul din tinerețe până pe patul morții, dar el a fost și *creator artistic*, a fost poet dramatic, a

ce se vestejesc odată cu cel de întâiu scuturat de ramură înflorită.

..... Pe o uliță strâmtă ce duce în piața bisericii românești, un convoiu de bătrâne și copii grăbeau la biserică. E sfânta slujbă a punerii în mormânt. Toaca se aude, respicat și monoton, pierzându-se în văzduh, departe, de-asupra sgomotului orașului aștuia mare, unde toate își urmează cursul obicinuit al Vinerilor de târg.

La ușa bisericii, înșirați ca niște statui ale mizeriei, cerșitorii schilozi și rupți stau cu mâinile întinse inconștient primind nedumeriți un sport nou de rote, exersat cu multă dexteritate de copii străini, pe piața asfaltată d'înaintea bisericii. Vre-o patru copilite cari de aceeași vârstă sar sglobii înaintea unei babe ce le târăște cu insistență înainte, încovoiate sub greutatea unor dăsași. Fetițele cu câte un buchet de lăcrămioare în mână se o-presc d'înaintea uși, una grăiește într'o românească stricată, »hai să punem și noi flori« »nu ne lasă« raspunde alta ungurește și face o strâmbătură câtră baba ce le amenința, »oprită n loc. Mă uit la ele. Palide și slăbite n'au nici un pic de sânge în ele. Cu rochițele rupte și desculțe. Toate aveau scutițe la fel: o cerșitoare spunea că-s dela copii găsiți.

O clipă de liniște aduce dinăuntru bisericii,

resunetul cântărilor frumoase ale preoților și un noruleț de smirnă și tămâie răzbește prin ușile bisericii pe lângă care, în momentul următor un negustor de haine vechi trecea în strigătele chiuitoare ale copiilor ce-și urmăreau sportul cu mai multă antrenare.

Unde e sfîntenia serbătorii acesteia curate și de ce nu te simți tu primăvară în ziua asta mare, unde alături cu frumsețile tale, ingenunchiași înaintea sfântului mormânt, în zvonurile tale, ar trebui să resune cântecele noastre!

In preajma Paștelui.

De C. S. Făgețel.

E în miezului lui April și mâne's Paștile.

Satul prins în belșugul de vieță își pitulă casele prin grădinele nalbite cu floare de omăt și din sinul lui răsare tot mai multă pace.

Arar de vezi un om eșind pe drum, și de vezi el calcă încet și cu sfială, ca și cum n'ar vrea să struncine grăunțele de speranță, adunat acolo, în cuta sufletului ispășit.

Chiar și hanurile sânt ușurate — căci hangii se pălesc la soare.

Din când în când pică câte un copilaș, care cere »lemnușel« de zece bani, și apoi o sbughie

în fuga mare înspre casă. Aici în fumul vetrii, s'a grămădit toată vieța și toată voia bună.

Pe foc, atârnată n zale, se leagănă căldarea cu rușele pentru ouă. Gospodina stropeste ouăle cu picuri de ceară, și apoi le pune ușurel în căldare, ca să iese roșii și nflorate. În jurul ei, stau copii îmbrăcați numai în câte-o cămășuică, cu piepturile goale și-o urmărește cu priviri curioase.

Și ce copii ascultători are mama acuma. . . Fiecare aleargă și aduce câte ceva: ori vreascuri de prin curte, ori un ulciur cu apă, ori vre-o oală dela vecina. . .

Chiar și mititica, o fetiță mică, mică s'o ții în sân, și să căsnește și ea să ajutore pe mama, dându-i lingura de pe laviță. Mama ridică lingura'n sus și-i zice: Tita, să crească fata mamei a cuminte și mititica și alătura mânuțele, clipește din ochi, și râde mulțămită lăsând să-i răsară gingiile roșii.

Acuma-s strânși toți în jurul mamei, și'n ochii lor nostalgii, trăiește bucuria tănuită și nerăbdarea înfrântă.

— Da mâne e Paștele, mamă?

— Da puu mamii, sânt Paștile, și se îmbracă copii cu hăinuțe noi.

— Cu 'aine noi, mamă?

— Da, cu halne noi și ciocnesc cu ouă roșii.

Gulere și manșete mai frumos cură-
tește fabrica de spălat cu aburi

UNIÓ

Ktuj—Kolozsvár, Ferencz József-út 102.
Telefon Nr. 395.

Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

rost moralist. Si aci Ințălnim genialitatea sa împreunând romantismul cu realismul într'un mod atât de fericit, cu atâta putere de creațune, cu atâta plasticitate.

Björnson ori Ibsen, cine e mai mare? Da și poetul Ibsen a strălucit mai luminos, *political*, oratorul Björnson a dat mai multă viață reală poporului său.

M. I. R.

Censul electoral în comitatul Aradului.

Comisia centrală a comitatului Aradului a stabilit următorul cens electoral pentru deosebitele comune din cercurile electorale de pe teritoriul comitatului.

Atragem atenția alegătorilor români asupra celor publicate aici aducându-le la cunoștință că cei cari plătesc darea stabilită în tabloul de la vale și *totuș nu sânt trecuți în lista alegătorilor*, — au dreptul să apeleze cerând să fie trecuți în listă. Apelele trebuie înaintate la antistiile comunale s'au la notariate — dela 5 până la 15 Mai st. n.

Cercul electoral Radna.

Cicir	—	—	23 cor.	70 fil.
Mândruloc	—	—	21	84
Sobotel	—	—	16	42
Ohiroc	—	—	12	76
Cuvin	—	—	21	56
Miniș	—	—	11	82
Cladova	—	—	16	20
Odvoș	—	—	9	80
Șolmuș	—	—	15	74
Milova	—	—	9	80
Paulișul vechiu	—	—	19	68
Paulișul nou	—	—	12	76
Radna	—	—	12	46
Totvărădla	—	—	12	87
Ohiulița	—	—	10	87
Govoșdia	—	—	9	56
Bata	—	—	1	79
Lupești	—	—	1	95
Pernești	—	—	2	12
Soroșag	—	—	3	79
Căpruța	—	—	10	36
Groș	—	—	8	94
Slatina	—	—	5	06

Bătuța	—	—	7	38
Dumbrăvița	—	—	2	86
Monoroștia	—	—	14	44
Soborșin	—	—	9	94
Toc	—	—	7	42
Halaliș	—	—	17	26
Vinești	—	—	12	24
Troiăș	—	—	2	78
Culaiș	—	—	16	16
Temeșești	—	—	7	08
Bărzava	—	—	12	56
Conop	—	—	10	68
Petiș	—	—	11	18
Corbești	—	—	14	32
Roșiș	—	—	7	20
Obișș	—	—	8	2
Seliște	—	—	9	58
Ilteu	—	—	12	-

Cercul electoral Șiria.

Covăsiņ	—	—	17 cor.	78 fil.
Șiria	—	—	8	71
Galșa	—	—	13	48
Musca	—	—	7	50
Păncota	—	—	5	96
Cherechiu	—	—	21	-
Măderat	—	—	11	32
Agrăș	—	—	15	60
Drauț	—	—	9	02
Dud	—	—	8	68
Arăneag	—	—	10	84
Șilindia	—	—	13	64
Cavna	—	—	11	08
Luguzău	—	—	13	24
Iarcoș	—	—	9	49
Nădaș	—	—	13	64
Chrestaminș	—	—	6	60
Tauț	—	—	8	52
Felmeneș	—	—	4	50
Curtacher	—	—	12	26
Ternova	—	—	16	30

Cercul electoral Chișineu.

Erdeș	—	—	22	40
Chișineu	—	—	18	84
Socodor	—	—	16	52
Giulavărsand	—	—	17	42
Pil	—	—	24	24
Cînteiu	—	—	11	68
Nădab	—	—	20	34
Sintea	—	—	15	32
Sințea	—	—	17	20
Zărând	—	—	13	02
Vădas	—	—	16	76
Talpoș	—	—	16	86
Chereluș	—	—	17	36

Șepreuș	—	—	14	74
Mișca	—	—	23	98

Cercul electoral Boroșineu.

Mocrea	—	—	10	92
Moroda	—	—	10	88
Bocșig	—	—	15	43
Iermata	—	—	15	74
Repsig	—	—	21	46
Monorău	—	—	13	42
Bârș	—	—	11	42
Aldești	—	—	13	48
Voivodeni	—	—	8	88
Cuied	—	—	5	72
Hodoș	—	—	6	76
Boroșineu	—	—	20	34
Șicula	—	—	21	72
Gurba	—	—	12	74
Seleuș	—	—	15	68
Apateu	—	—	11	98
Cermeiu	—	—	7	64
Berechiu	—	—	6	90
Somoșcheș	—	—	9	70
Șebiș	—	—	10	48
Berindia	—	—	6	32
Chertiș	—	—	5	52
Govoșdia	—	—	7	66
Cociuba	—	—	13	90
Prăjeșt	—	—	9	26
Susani	—	—	3	56
Nadalbești	—	—	2	92
Minoad	—	—	4	70
Ignești	—	—	5	54
Sălăgeni	—	—	4	68
Donceni	—	—	5	86
Dezna	—	—	4	36
Buhani	—	—	5	38
Laz	—	—	3	20
Slatina	—	—	5	16
Moneasa	—	—	3	90
Neagra	—	—	4	64
Ramna	—	—	2	68

Cercul electoral Iosășel.

Buteni	—	—	7	46
Chisindia	—	—	8	50
Văsoala	—	—	3	80
Păiușeni	—	—	4	92
Almaș	—	—	7	44
Cil	—	—	7	16
Bodești	—	—	6	34
Mustești	—	—	5	-
Căcărau	—	—	8	88
Iosășel	—	—	3	64
Zimbru	—	—	4	70
Valea-mare	—	—	4	04

— Cu ouă roșii, mamă? Da de unde haine noi mamă?
— Poi nu s'a dus taica la târg și aduce copiilor deseară haine noi.
— 'Aine noi, mamă?
— Da, haine noi, ghete și cu pălărie frumoasă.
— Da și mie îmi ia mamă, tata «păie» — întrebă îl mai mic.
— Și ție mamă, și ție, mânca-l-ar mama pe el de cu minte. Nu ești matale copilul meu cel vrednic?
— Da 'eu nu sânt vrednic, mamă?... întrebă altul.
— Și tu mamă, și tu, c'aduseși mami toată ziua așchiuțe de prin curte
Toți se uită în para focului mulțamiți și răs-mulțamiți, căutând par'că să mai găsească ceva de întreat.
Mititica, bujorelul mititel, cu obrajii crescuți și înflorați, cu părul suvițos și răvășiț, îmbrăcăță numai într'o cămășuică până la genunchi, râde și ea, când râd ceilalți, și dă și ea din mâni.
Dar acum când au tăcut toți, e rândul ei, și numai ce se ridică în picioarușe și uitându-se în ochii mamei, începe să gungurească și să se frământă cu un aier serios de om.
Mama ne mai știind de fericire, o cuprinde în brațe și începe s'o legene, sărutând-o și alintând-o cu »Floricia mamei a mare și a cuminte.«
Apoi o pune în picioare și luându-i mânuțele le sărută și începe să vorbească cu ea.
— Da ce vrea fata mamei? Ce vrea ca să vorbească cu mine?
»Măne o face mama pe ea boboc. O pieaptână frumos, o îmbracă cu cămășuică cu răurei și cu rochița nouă, ca să moară băieții după fata mamei...

Mititica râde din ochi, și duce mânuțele la gingii.
— Așa, fata mami, așa...
Copii erau în curte la joc și țipă pământul de gălăgia lor. Mititica s'a luat și ea după ei, dar a rămas în tindă la capu scări și gungurește și ea, și strigă, și le face semne cu mânuțele.
Mama a rămas singură la vatră și mulțamiță de sănătatea și de fericirea copiilor ei, își toarce în liniște firul gândurilor senine.
Căldarea cu ouă a început să cam clocotească, și să dea spume pe de margini. Ea o trage la o parte din bătaia focului și c'o lingură caută să prindă un ou. Iată a scos unu — un ou roșu, ca petala infocată a macului.
Îl șterge binișor cu un ștergar, și-l freacă c'o cârpă muiață'n untură, ca să-i scoată luciul. Mai suflă peste el, ca să se răcorească, și-l pune în sân.
Apoi strigă la copii, care rup jocul și vin la vatră în fuga mare.
Mititica aleargă și ea cu cămașa fălfaind și se razimă cu mânuțele de umeri mamei
— Ce e mamă, ce e, întrebă toți, și se fac roată pe lângă vatră, cu ochii mari și căutători.
Mama scoate oul din sân și li-l arată.
Ca arși supt tălpi, săriră toți înspre mâna mamei, strigând de să ridice casa'n sus. Ou roșu, mamă, ou roșu! și apoi: dă-mi-l mie mamă, dă-mi-l mie.
— Ba mie, mamă că eu te ascultai pe matale mai mult. Mititica țipă și ea, și caută să apuce oul cu mânuțele ei ridicate în sus.
Mama se ridică în sus și-i împacă cu vorbă bună. Apoi îi ea pe rând, și le trece oul pe frunte

și pe obraji, și copii rād și bat din picioare, gădiliți de atingerea caldă a oului.
— Da de ce ne faci așa mamă?
— Poi ca să vă îndrăgească lumea, cum vi-s dragi vouă ouăle roșii.
— Mamă, mie să-mi alegi un ou țapăn.
— Și mie, mamă să-mi alegi unul.
— Da mie să nu-mi alegă mama? și toți întind mânil și se roagă care mai de care mai atrăgător.
Mititica întinde mânil și pleacă capul la o parte, cu ochii rugători.
— Și ție să-ți alegă mama un ou?
V'alege mama la toți...
Mulțumiți de îmbunare, aleargă toți în curte sărind și strigând: Că mie-mi alege mama, un ou, că mie-mi alege mama un ou!..
Noaptea se varsă peste saț, și copii fericiti se joacă cu piepturile desvelite în aerul răcoros și înopțat. E multă viață care clocotea în sânul lor. Mama-i învăluie din prag cu privirea-i dragostoasă și-i râde toată inima.
De-odată clopotele dela biserică prind să închege în limba lor, cântarea sfântă de rugă și de vestire. Mama își duce repede mâna la frunte și începe să facă semnul crucii. În cucernicia-i închinăciune, gândul ei bun sbură repede peste chipul soțului ei, peste copii fericiti și peste viitorul învăluit în speranțe mari.
Copii se uită la mama lor și-și fac și ei cruce, așa cum i-a învățat ea.
— Da măne-s Paștele mamă?
— Sânt Paștele copii mamei.

Busturesc	—	—	11	10
Băltele	—	—	19	40
Dulcele	—	—	3	18
Crocna	—	—	4	46
Holtmezeș	—	—	5	66
Feniș	—	—	4	36
Iosaș	—	—	6	80
Dieci	—	—	5	44
Revellș	—	—	5	20
Roșia	—	—	5	04
Gurahonț	—	—	5	42
Zeldiș	—	—	4	24
Săcaci	—	—	3	14
Soimuș Buclava	—	—	2	26
Montșor	—	—	8	20
Saturău	—	—	5	24
Mădrijești	—	—	2	84
Bontășii	—	—	4	18
Hălmăglu	—	—	2	58
Tisa	—	—	2	20
Oclu	—	—	2	60
Oclșor	—	—	1	96
Iuonești	—	—	1	74
Țarmurea	—	—	2	38
Hălmăglu	—	—	1	44
Luncșoara	—	—	1	52
Văsdoci	—	—	2	—
Tohești	—	—	3	72
Poienar	—	—	2	80
Tirnovița	—	—	2	60
Sârbi	—	—	1	60
Bănești	—	—	2	34
Cristești	—	—	4	20
Bodești	—	—	4	—
Mermestli	—	—	6	—
Leștoara	—	—	4	—
Brusturi	—	—	1	44
Leasa	—	—	4	80
Ciuci	—	—	2	76
Aciuva	—	—	2	02
Vidra	—	—	1	96
Groș	—	—	1	76
Lazur	—	—	1	82
Polana	—	—	1	84
Măgulița	—	—	3	62
Pleșcuța	—	—	6	16
Aciuța	—	—	5	28
Guravol	—	—	7	92
Budești	—	—	2	38
Tălagiu	—	—	2	72
Dumbrava	—	—	5	10

Situația politică.

Arad, 30 Aprilie.

Atențiunea țării e înlănțuită de priveriștea variată și bogată ce ofere în sbuciumul ei campania electorală. Campania aceasta ne va da măsura deplină a puterii de rezistență ce poate să opui curentului democratic vechiul sistem reacționar, și rezultatul ei va avea să hotărască în consecință dacă evoluția țării a atins ori nu punctul, dela care trebuie să înceapă o prefacere radicală a stărilor publice în poliglota Ungarie.

Rezultatul alegerilor e încă până în prezent foarte enigmatic și se pare, că guvernul va trebui să puie în aplicare întreg aparatul său de putere pentru a-și asigura o majoritate relativă de mandate.

Azi va avea loc un conziliu de miniștri, care va fixa definitiv termenul de publicare al alegerilor. După publicare valurile electorale se vor întărâta și mai mult și după toate semnele vom avea parte de agitații cum rar s'au pomenit.

Insuflețirea minunată a alegătorilor români e însă o garanție liniștitoare pentru partidul nostru și dacă luna Maiu, luna

poeziei și a bucuriei universale, ne va hărăzi și de astădată florile roșii ale sângelui nevinovat, ele vor fi mai mult ca ori-și-când simbolul glorios al redeșteptării noastre la o nouă viață.

Manifestul partidului național român.

Din Orăștie primim astăzi următoarea telegramă:

»Comisiunea exmisă de comitetul central electoral pentru stabilirea candidărilor, întrunindu-se în 28 și 29 Aprilie la Orăștie în scopul de-a publica manifestul electoral și lista candidărilor partidului național român, în considerarea faptului că alegerile dietale după toate prevederile nu se vor întâmpla mai curând decât în primele zile ale lunii Junie, a hotărât a nu da publicității manifestul electoral și lista candidărilor, altfel definitiv stabilită, până în 7 Maiu st. n.«.

Publicarea alegerilor.

Azi a avut loc la Budapesta un consiliu de miniștri supt presidenția contelui Khuen-Héderváry. Primul ministru a comunicat consiliului rezultatul audienței sale de alaltăieri. Secretarul general dela interne, Jeszenszky, a arătat, pe baza informațiilor ce a primit din toate circumscripțiile din țară, starea actuală a spiritelor și șansele guvernului la alegeri. Consiliul a hotărât publicarea autografului regal prin care este convocată noua cameră. De-odată cu publicarea autografului războinicii vor intra în focul luptelor electorale pe întreagă linia. Cu alte cuvinte: aparatul teroarei și corupției va funcționa, de-ac'i n'colo neîmpiedecat.

Dupăcum am anunțat, publicarea autografului va urma în 10 Maiu. Alegerile se vor începe în cele dintâi zile cin lunie.

Consiliu de miniștri comun.

Consiliul de miniștri comun ce era să se țină săptămâna trecută la Viena, va avea loc cătră mijlocul lunii Mai în Budapesta.

Dumineca politică de mâne.

Ziua de mâne se anunță iarăș bogată în declarații politice venite dela șefii partidelor ungurești. Până în prezent e anunțată vorbirea program a secretarului general Kálmán, care va merge mâne la Cluj. Tot la Cluj va vorbi mâne și contele Tisza, căruia îi zimbește iarăș o perspectivă de ouă clocite.

Conferințe la primul-ministru.

Primul-ministru, contele Khuen-Héderváry, a sosit ieri cu acceleratul oriental la Budapesta, însoțit de secretarul său, Bárczy. La orele 10 înainte de amiază a primit vizita ministrului de honvezime, Hazai; la orele 11 vizita secretarului general dela ministrul de interne, Jakabffy; la amiază a primit pe contele Tisza, ceva mai târziu pe ministrul de instrucție, contele Zichy, iar după amiază la ora 1 pe banul Tomasich.

Moștenitorul de tron despre Tisza

Din Viena ni-se anunță că în cercurile politice bine informate se afirmă cu multă pozitivitate că moștenitorul de tron archiducele Francisc Ferdinand e foarte nemulțămît cu rolul ce l joacă contele Tisza.

În aceste cercuri se pretinde că moștenitorul de tron a făcut zilele trecute următoarele declarație:

»Sprijinul contelui Tisza a părut la început foarte prețios pentru cabinetul Khuen, atitudinea lui în chestia votului universal poate să fie însă fatală pentru guvernul ungar.«

Campania electorală.

Politică de mandate..?

Intrebăm pe confratele nostru »Drapul« din Lugoj care precum știm »stă la pândă« să ne răspundă, ieste ori nu adevărat că fruntașii din Lugoj a încheiat cu guvernul un pact, ratificat de comisia centrală de 7, în sensul căruia guvernul nu pune candidat oficial în două cercuri, Lugoj și Zorlenț, lasă curs liber în alte două cercuri Caransebeș și Oravița, iar pentru acestea i-se dau în schimb trei cercuri cu majorități românești Sasca, Bocșa și Făget, unde partidul nostru nu va pune candidat național.

Este adevărat?

Cătră alegătorii români din cercul electoral al Lipovei!

Delegațiunea exmisă de cătră comitetul nostru central electoral pentru conducerea alegerilor, în înțelegere cu partidul popular german a candidat de deputat în cercul Lipovei pe distinsul ziarist din Timișoara: Victor Orendi.

Intrarea în lupta electorală a puternicului și deșteptului popor german din țara noastră cu program pe care îl propovăduim noi, are o însemnătate epocală pentru toate popoarele asuprite. Alături de acest popor vânos, nădăjduim, că în scurtă vreme să putem duce la izbândă mândrul steag al naționalităților.

Este deci datorința fiecarui român cu inima la loc, să sprijinească pe tovarășii noștri de luptă.

Apelez la sentimentele fraților mei români din acest cerc și cu dragoste românească îi poftesc să voteze cu candidatul nostru: Victor Orendi.

Arad la 30 Aprilie 1910.

Dr. Stefan C. Pop,

fost deputat dietal și membru în delegațiunea exmisă pentru conducerea alegerilor.

Adunări electorale în comitatul Aradului.

Chișineu. D. Octavian Goga, candidatul național român, va vorbi

Luni, 2 Mai n., la orele 10 și jumătate în Nădab; la orele 4 d. a. în Sinteș.

Marți, 3 Mai, la orele 10 și jumătate în Vădaș; la orele 3 d. a. în Talpoș.

Miercuri, 4 Mai, la orele 11 în Mișca; la orele 4 d. a. în Șepreș.

Joi, 5 Mai, la orele 10 în Chișineu și Erdeș.

Vineri, 6 Mai, la orele 10 în Cinteiu; la ora 1 d. a. în Sinteș; la orele 3 și jum. d. a. în Zărand.

Duminecă, 8 Mai, la orele 11 în Chereș.

În cerc se cântă următoarea Horă:

Haideți frați într'o unire
De-o natură și de-o fire, —
Haideți toți cu simț curat,
Să ne-alegem ablegat!
Tralalalala etc.

Ablegat cu cunoștințe
De-ale noastre suferințe
Și din viață românească.
Domnul Goga să trăiască!
Tralalalala etc.

MOBILE

Fabricate din material sănătos și solid, în ori-ce timp se pot procura la firma **FRITZ W. ELGES**, fabrică de mobile, atelier de tapetărie și decoratură SIBIU — NAGYSZEBEN, — Fabrica: Salzgasse 37. — Filiala: Heltaurgasse 25.

Cel mai mare și mai bogat local de cumpărături!

Cine nu-i român curat
Fă-l Doamne de ris la sat,
Că nu-i vrednic de-al său nume,
Fă-l Doamne de ris la lume!
Tralalalala etc.

Goga e român curat
Din șubă s'a ridicat
Și de n-om ținea cu el
Nu ne-ajută Dumnezeu!
Tralalalala etc.

Haida-ți toți cu mic cu mare
Să ne ducem la votare
Să voteze toți cei vii
Pe Goga dela Sibii!
Tralalalala etc.

Iosășel. D. Dr. Gheorghe Popa, candidatu național român, va vorbi:

Luni, 2 Mai n., la orele 4 d. a. în Buteni.

Marți, 4 Mai, la orele 2 d. a. în Hălmașiu.

Miercuri, 4 Mai, la orele 11, în Vidra; la orele 3 d. a. în Acluva.

Joi 5 Mai, la orele 10 în Ciuci; la orele 2 d. a. în Lazuri.

Sâmbătă, 7 Mai, la orele 9 în Zimbru.

Duminică, 8 Mai, la orele 11 în Dieci; la orele 2 d. a. în Crocna; la orele 5 d. a. în Holtmezeș.

Radna. D. Vasile Goldiș, candidatul național român, va vorbi:

Luni, 2 Mai n., la ora 1 d. a. în Dumbrăvița; la orele 3 d. a. în Groși.

Marți, 3 Mai, înainte de amiază la Slatina; după amiază la Căpruța.

Candidat român a Sânt-Martin.

Din cercul *Dicio-Sân-Mărtinului* ni-se scrie: Candidatul de deputat al partidului național român din comitatul Târnavel mici pentru cercul electoral al Dicio-Sân-Mărtinului Dr. Romul Boila își va începe turneul în cerc a treia zi de Paști, 3 Maiu st. n., cu care ocaziune la orele 12 din zi va rosti vorbirea de program în comuna frunfașă Cetatea-de-Baltă în curtea otelului de lângă gară.

Toți aderenții partidului național român mai ales alegătorii din jur sânt rugați să se prezinte în număr cât se poate de mare spre a asculta hotărârile conferinței naționale din Sibiu, precum și programul candidatului.

Dezertori.

Din *Dicio-Sân-Mărtin* ni-se scrie:

»Vasile Lica din Cetatea-de-Baltă, părăsind steagul național a trecut în tabăra lui Sándor János, cumnatul contelui Tisza, și umblă să îndemne alegătorii să voteze cu cumnatul celui mai mare dușman al neamului. S'a adresat la mai mulți alegători români, dar toți l-au întors spatele cu dispreț. Vasile Lică, om cu stare bună, aspiră să ajungă primar și de dragul primăritului e în stare să se lapede de neamul său. Români ferțiți-vă de el!»

Din *Beluș* ni-se scrie:

»Naționalistul de odinioară, avocatul Dr. Gavril Cosma a dezertat din partidul național-român, molipsit de curentul inaugurat de Vasile Mangra...»

Să fie cu puțință?

Candidat guvernamental la Făgăraș

Ni-se scrie:

»Partidul muncii« din Făgăraș și-a ținut azi, 28 Aprilie, adunarea de candidare cu adevărată pompă funebră. Fișpanul Széll a dat ordine solgăbrialelor, notarilor și primarilor, inspectorul regesc a dat ordine învățătorilor — și s'au adunat la Făgăraș o mână de oameni, mai mare parte nealegători.

Și aceștia veniseră însă mai ales numai fiindcă se zvonise că va fi candidat Széll Ignác, fiul fișpanului, — când colo, Széll-tatăl anunță că partidul guvernamental îl candidează și recomandă pe Werner Gyula, — care numai decât și a și rostit vorbirea de program:

Vorbirea, o parafrază — șablon, patriotic, a fost ascultată cu indiferențismul cloclilor asistenți la o panegirică. Nicl un »eljen« la adresa Inflăcărării »candidat«. Ba chiar oficioșii zimbău ironic și se cotiau când Werner făcea făgărășeniilor sfărăitoarele promisiuni, că de l vor alege pe Măria Sa ca deputat va aduce în Făgăraș:

a) Direcțiune financiară,

b) Un batalion de catane, în castelul părăsit, căci — se lauda Măria Sa — așa ceva numai pe calea delegațiilor se poate face, pe altă cale nici »harhangelul«,

c) O fabrică de »gyufe«. (Toți cei prezenți s'au aruncat amnarele și scăpărătoarele). Cu promisiunile astea, vorba aluia: Ține traista, să și bag mălalu, căci »făgădașul nebunului, bucuria prostului«.

S'a ales apoi un comitet de acțiune din 50 de membri, pe urmă lucrul de căpetenie pentru cel țărății cu sala un banchet cu 250 de tacă muri, 300 țigări Trabuco, 500 țigarete »Högy« și vin cât va da Dumnezeu. Aceasta a fost »pomana« dată de dl Széll Ignác, cel cu mult mai cu minte ca aceia cari voiau să-l expună la o trântă sigură.

Candidări ungurești.

Cojocna. Candidatul guvernamental e proprietatul Zeyk Károly, cumnatul contelui Tisza.

Lugoj. Partidul guvernamental l-a candidat pe fostul ministru de justiție Pósz Sándor.

Din munții apuseni.

Despărțământul Abrud-câmpeni al Astrel. — Reuniune de meseriași în Abrud. — În preajma alegerilor.

April, 1910.

De mult n'a fost în munții apuseni așa o mișcare vie pe toate terenele, ca astăzi. Parcă e ceva în aer, ce stârnește valurile dorului de activitate pentru luminarea și redeșteptarea la mai bine a neamului nostru. Colțul acesta de lume românească, cu populațiunea lui neaoș românească, cu conducători însuflețiți de dragostea nefățărîtă pentru idealurile neamului nostru, pare-că se mișcă mai viu ca ori și când altădată.

Duminică, în 24 l. c., la orele 11 a. m. învățătorul din Abrudsat, Ioan Simulescu, însoțit de viceprezidentul despărțământului Abrud-Câmpeni al Astrei, preotul Ioan Simu, a ținut o prelegere populară în Abrudsat-Buninginea, despre prăsirea și îngrijirea pomilor. Dsa a vorbit liber, într'un limbaj frumos românesc, vreme de-un ceas. Poporul adunat în număr de peste 200, a ascultat cu multă atenție toată prelegerea. Dânsul a împărțit între cei prezenți câțiva altoi, altuiți în prezența ascultătorilor.

După prânz la orele 4, preotul Ioan Simu a ținut o adunare cu meseriași din Abrud și Abrudsat, în vederea înființării unei Reuniuni de meseriași în Abrud. S'au prezentat peste 30 de meseriași, cuprinși de atâta dor și însuflețire pentru a se vedea uniți într'o Reuniune. Părințele Simu, deschide adunarea printr'o vorbire cu minte, arătând motivele pentru cari dânsul găsește, că astăzi, mai mult decât oricând, se impune înființarea acestei Reuniuni.

Meseriașii au primit proiectul de statute prezentat de părintele Simu, și l-au însărcinat să le înainteze spre aprobare la forurile competente.

În fața alegerilor ce se apropie, interesul e tot mai puternic.

Cum se prevede că deastădată lupta se va da cu puteri din toate părțile, românii sânt cuprinși de o însuflețire cum rar se vede.

După-ce se știe că la Ighiu din partea contrarilor se lucră cu multă râvnă pentru căderea d-lui Vaida, românii din Abrud, pentru ca să dea mai mult ajutor alegătorilor din cercul Ighiu, se organizează puternic.

Cum în Abrud este un număr de alegători destul de respectabil, pentruca să hotărască alegerea, s'a convocat o adunare de popor pe a treia zi de Paști, când se va lua o hotărâre definitivă referitor la ținuta alegătorilor români din Abrud. Comitetul cercual comitatens român lucrează cu toată puterea, și se speră un succes sigur cu atât mai vărtos, că și în Roșia de munte, care aparține cercului Abrud, simțul de datorință se pare că reînvie. În Abrudsat se va ținea o adunare de popor prin 15 Mai, când va veni, așteptat cu drag și dor, însuși candidatul Vajda.

Acțiunea ce s'a pornit, pe toate terenele e primită din partea poporului nostru cu atâta drag și se prevede că va avea succese netăgăduite, mai ales când conducătorii vor lucra tot cu însuflețirea cu care au pornit. Cea ce să sperăm.

Cronicar.

Din străinătate.

Răscoala în Albania. Știrile mai nouă spun, că răscoala arnăuților, departe a fi fost reprimată de guvernul Turciei, ia din ce în ce proporții mai primejdioase. Mișcarea revoluționară a cuprins întreaga Albania de nord. Arnăuții catolici trec și ei rând pe rând în tabăra resculaților. La Ipek ei au concentrat vre-o 6000 de răsculați. Arnăuții — spun telegramele — vestesc acum pe față că nu mai pot tolera actualul sistem de guvernare și că vor restabilirea puterii absolutiste a sultanului. Ministrul de finanțe și cel de războiu au declarat că vor întrebuința toate mijloacele pentru înfrângerea răsculaților.

Ziarul »Journal de Salonique« publică documente din cari apare, că răscoala a fost ațîțată de principele Ghica, pretendentul tronului Albaniei, care după cum se știe spune că e descendentul principelui Gheorghe.

Defileul Cacicnik — spune o altă telegramă — este încă tot în mâinile răsculaților, cari au primit ieri însemnate întăriri. Arnăuții nu admit decât serviciul de trenuri de poștă și de călători. Luptele continuă în jurul Ipekului, — nu e admis transportul de aprovizionări pentru trupe.

Votarea budgetului Angliei. Din Londra se telegrafiază că în ședința sa de ieri, Camera lorzilor a primit cu unanimitate proiectul de lege despre budget.

În numele guvernului a vorbit lordul Creve care a apelat la majoritate să primească proiectul.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti**

se capătă **garnitură întregă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă!

mul de lege care a fost votat și de Camera comunităților.

Lordul Landsdowne, șeful opoziției conservatoare, a declarat că anul trecut au respins budgetul fiindcă voiau să constrângă guvernul să apeleze la alegători. Alegerile au dovedit însă că majoritatea aprobă proiectele guvernului, și partidul conservator nu poate să mai refuze aprobarea budgetului. Landsdowne a încheiat cu declarația că opoziția a făcut numai uz de-un drept al său când a apelat la popor.

Soartea Finlandei. Ziarul »Lokalanzeiger« din Berlin află din Petersburg, că dieta finlandeză, cedând vocilor de protestare din toate colțurile țării, va respinge proiectele guvernului rusesc cu privire la răpirea constituției Finlandei.

KODAK

(monolog pentru un tânăr de 25—27 de ani).

De Horia Petra-Petrescu.

Scena: Un salon.

Olteanu (intră repede, aleargă la masă, ascunde supt pînătură un aparat fotografic Kodak, suspină odată din greu, e mai ușurat și începe să vorbească, ștergindu-se cu batista pe frunte).

«E de nesuferit. De ne-su-fe-rit. Cine naiba m'a pus să cumpăr un aparat fotografic? Cap de om cuminte?»

Inchipuiți-vă: mă plimbam odată în excursie pe Bucegi — sînt excursionist de prima calitate — și m'am gândit: Hei, ce bine-ar fi să prinzi pe o placă fotografică frumusețile astea! Imi place natura la nemurire. Duminecile, când am scăpat și eu de munca mea funcționărească de cal, încep să cutureier pădurile și munții și văgăunile și mi se lărgesc nările și mi se 'mbată ochii și inima-mi bate mai tare... dar nu mai știu ce zic: destul, că sînt un excursionist pasionat.

Și m'am hotărît să-mi cumpăr o secătură de alea. (se uită dușmănos la masă). N-a fost lucru pușin: o sută de fiorini în cap. Să zicem 200 de coroane ca să sune mai frumos. A trebuit să fac socoteli ale naibii să-mi iasă paralele. Am găsit pe un droghist, care mi-a dat aparatul pe rate lunare. Ce să faci? Mi-am aranjat așa, să iau în toată seara, la cină, un sprîter mai pușin în restaurant. N'a fost deajuns sprîterul, a trebuit să cruș și la covrigii de sare. Dar mi-am luat aparat fotografic Kodak, numărul unu! (arată cu pumnul spre masă).

La început era caraghios de tot. Fel de fel de ape, în fel de fel de sticle, pe 'ntunerec, la lampa roșie... Am vărsat prin casă ca la potopul lui Noie, am spart ferestre și lucrurile de pe masă, mi-am tăiat degetele. Asta n'a fost nimic. Treacă-meargă. Aveam câte odată în fotografie regiuni nespuse de frumoase, vă zic — Piatra Craiului, lepii, Valea Ialomioarei, a Timișului și par'că steteam să sbor când le vedeam.

Dar asta nu-i nimic. Acum vine ce vine. De îndată ce s'a răspândit vestea că am aparatul ăsta blestemat, s'a pornit puvoiu: fiecare dorea să-l iau în poză. Unu așa, altul altfel. Nu mă mai puteam urni din casă doi pași, fără ca să nu-mi sară cineva în cap.

— «Dragă, am auzit că ai un Kodak»...
— «Am».
— «Scump?»
— «Scump»...
— «Dragă, da de când îl ai?»
— «De... atunci și de-atunci».
— «Aș vrea să-l văd».
Vedeam eu după ochii lui de ce-mi dădea târ-coale. Il arătam.
— «Mă iai și pe mine?» (dă din umeri).
Am luat pe unu, pe doi, pe trei, pe patru...

da pe-o sută!? Ce să mă fac eu cu o sută de multe, care de care mai idioate?...
De asta treacă-meargă. Asta-i nimic!

Am luat pe Costică cu țigărele în gură și cu șăpculița pe-o ureche, l'am luat altădată tolănit pe divan; am luat pe fosta mea gazdă — că acum nu mai locuiesc la ea, o să vedeți și D-Voastră — cu pisica 'n poală, cu ceașca de cafea turcească în mână — adorabil! — am luat pe Bubi cu degetu 'n nas, că mă ruga mă-sa, să-l aibă 'n album, pe când a fi mare — am luat pe toți, da pe toți din casă, până chiar și pe servitoarea din casă. Toți voiau câte o poză și imi mîngăiau Kodakul ca pe un cățeluș, pe coadă, numai că nu puteam porunci Kodakului: mușcă-mușcă! Mare păcat!

Da asta treacă-meargă! Asta nu-i nimic! In orașelul nostru de provincie toți arătau după mine cu degetu și ziceau: Uite, ăla cu aparatu'! Mare onoare! Nu cred să fi avut cineva odată vre-o onoare mai mare la noi.

Domnișoarele imi făceau ochi dulci, mamele se ghionteau și 'și ziceau: «Uite, ăla cu aparatu'!» Om să fii să nu-ți crești în pene! Aparatu' meu (se uită urât la masă) m'a făcut eroul zilei. Au aflat mamele, ceiaze nu știam nici eu: că am un unchiu putred de bogat, știți, ca prin romanele de fascicolă. Asta-mi plăcea! Da treacă-meargă! Asta nu-i nimic!

Odată m'am pomenit asaltat de doamne pe stradă. Gazda mea, prietenă cu ele, esoperase cu puterea învoirea mea să le iau pe toate, la o adunare de-a lor, «faifloiloic» sau cum i zice.

Și de-aici mi s'a tras toată pacostea. Nu e lucru pușin. Ascultați: Eu sînt dela fire, cum v'am spus, un mare admirator al naturii. Natură și iar natură! De femei însă fug. Ce să povestesc cu ele? De haine? De romane sentimentale? De fleacurile lor, că s'au tras de păr? Că s'au înjurat? Că și-au scos ochii? Va să zică eram, cum s'ar zice, un jumătate *misoghin* — ghini — femeie, pe grecește. — Și iacătă-mă cu aparatu' meu în mijlocul unuia congres întreg de femei. Ca un cocșor orpington între douăzeci de găini ce cotcorozesc scoase din sările.

Le-am fotografiat. Ce era să fac? Le-am zis: «Vă rog, o față veselă». Toate au făcut o față veselă. Numai o fetiță de 3 anișori a scos limba, de-a ieșit așa.

Da asta treacă-meargă! Asta nu-i nimic! Atunci am făcut cunoștință cu Domnișoara Tulia. Mai bine o tuliam de pe atunci! Cum sînt eu, mai închis, n'am prea legat vorbă. Dar ea tot pe lângă Kodakul meu.

— «Ah, Domnule Olteanu, de s'ar putea să mă iai și pe mine odată?»

— «Te iau, Domnișoară, da ce nu?»

— «Da n'am hainele — alea japoneze. Aș vrea să mă iai ca japoneză. Alea sînt acasă...»

— «Atunci?»

— «Atunci, nu te superi? O să ne vedem mâne?»

— «O să ne vedem!»

— «Și-așa n'avem cu ce să ne revanșăm, eu și mama», mă-sa pufăia lângă ea, «fi bun — nu-i așa, mami? — da mâne pe la noi...»

Ce să fac? Am fost cu Kodakul meu a doua zi la japoneza asta. — Clip — clap — clip — clap — am luat-o. Cum și-a ales poziția ai mai frumoasă!

— «Ce zici, nu bate soarele prea tare în față?»

A trebuit să mă uit dacă n'o bate soarele.

— «Ce zici, o să mă prindă bine cordonul ăsta?»

A trebuit să mă uit la cordonul ei, străns pe mijloc.

— «Ce zici, părul mi-e aranjat bine?»

Am fost silit să-i aranjez părul cu mâna.

A naibii fată!

Inchipuiți-vă, în camera mea obscură, abea așteptam să apară ea pe placă și mă bucuram ca un copil mic, cum vedeam că-i iese la iveală părul și urechile și ochii, nasul, gura, etcetera, etcetera. Eu, *misoghinul!* dușmanul femeilor!

Și de-atunci... da' stai să vă arăt și D-voastră, mi-se pare că am în buzunar un album. (Scoate

un album și-l răsfoiește). Aici stă răzimată de ferăstră și visează — așa — aici e îmbrăcată ca militar, cu șapca dată pe ochi, ștremgărește — aici citește o carte — aici e tolănită pe divan — aici, aici e și mai și, aici da fumul de țigară pe nas și rade cu ochii. Drac, ce să zici?!

Azi așa, mâne așa, tot mai multe fotografii. Odată cu brațele visător pe după cap, altă dată cu mâinile 'n șold, ca »subțirica din vecini« a poetului, tot mai poetic și mai poetic.

Față de ea nu m'aș fi arătat, Doamne-fereste, că o plac! Eu și plăcut! Imi venea să rîd de mă gîndeam că o să pot face-odată declarații de dragoste cuiva.

Dac'a văzut și-a văzut că rămâne numai pe lângă fotografii, ce și-a gândit ea? Hait să o fotografiez la vîrf de munte! A naibii fată! Auzi: La vîrf de munte!

Au făcut femeile astea un tîmbălu de și-acum imi uruie 'n cap, după un an de zile.... Aăh! Când mă gîndesc că e de vină numai blăstămatu' ăsta! (vrea să se repeadă la Kodak, dar se mulțamește să dea numai cu piciorul în aer).

..... Hai la munte! Cu de ale mîncării, cu ca-cașuri de salam, de șuncă, de cîrnați de toate soiurile, de sardele franțuzești, cu cîrnuri fripte,

Friptă mi-e și inima mea! Dela un timp am apucat-o pe o potecă înainte. Ea se făcea, că caută o poziție unde să o iau în poză. Dăm noi stînga, în dreapta, cotim, urcăm, cu gîndul că ai noștri ne urmează, când colo — dela un timp zice ea: »Aici să mă fotografiez!» Dau Kodakul de pe umeri, iau o poză și ce să vezi: i-se face rău fetei. Da rău, nu glumă. Inchidea ochii, răsufă greu, de a trebuit să-i stau într'ajutor.

Strig: Ajutor! Ajutor! Nimic! Asta-i acum. Ce să mă fac? O razim de brațul meu, îi ajut să umble, prințându-o de mâinile, cari îi tremurau ca varga, ajungem la o colibă părăsită de cio-bani, o razim lin în brațele mele, că toate erau tari pe-acolea, ca să-și vină în fire.

Ea se lăsa moale 'n brațele mele, de-i simțiam răsufărea aproape de tot. Tii, pacostea asta, aici, în vîrf de munte, fără de ajutor străin, fără de măsa! Niște poziții în jurul nostru, de să nu mai mînânci. Ce mai fotografie ași fi luat, de aș fi fost singur! Auziam un părăuas sbucnind dintr'un sghiab. Am alergat acolo, am adus apă proaspătă, am udat batista mea curată și i-am pus-o la tîmple.

Se făcuse mai bine. Deschisese ochii de jumătate, respira mai liniștit, brațele i-se lăsa mai lin în brațele mele. De-odată a tresărit:

— »Doamne, unde sunt?»

— »Nu te spăria d'șoară. Nu-i nimic. O mică oboseală. A trecut. O să găsim pe ai noștri, m'am grăbit eu să-i spun.

— »Ah, ah! Ce bun ești! Ce bun ești, mi-a răspuns ea și și-a dus brațele pe după gâtul meu, aplecat ca un bou la junghiere și m'a sărutat pe buze, într'o strîngere patimășă 'n brațe.

Ce era să fac? Să las fata să se blameze? Să nu răspund nimic? Să încep, biata, să plîngă rușinată? Am luat-o și eu dulce în brațe și am sărutat-o.

— »Ți-e mai bine?»

— »Mai bine.»

— »M'am speriat!»

— »Mă iubești?»

— »Mai e vorbă?» și ne-am sărutat din nou.

— »Acum mi-e bine de tot. Uite, ce frumoase locuri! Uite numai! Haide... să nu meargă societatea prea departe... Haide...»

Și m'a apucat de braț. Făceam un pas-doi și ne sărutăm, un pas-doi și ne săream în brațe. Hop, hop și hop, hop și numai că auzim glasul măsei.

— »Da unde-ați fost?»

— »Inchipuie-ți, am găsit un loc minunat de fotografiat!» a zis iubita mea tovarășă răzind, apoi mi-a șoptit la ureche: »să nu știe și celelalte, că mi-s'a făcut rău. De ce să clevească mai departe?»

De-atunci s'a spart ghița. Nu era zi lăsată de D-zeu să nu ne întîlnim. O fotografiem în poziția asta, în cealaltă.

Fotografiile cu electricitate a lui

DAJKOVITS

Pe timp înourat și întunecos sînt cele mai acomodatăe.

— «Saspalota» în Oradea-mare — Nagyvárád.

Odată am îmbrăcat hainele negre, am luat cîndru 'n cap și am cerut-o de nevastă

Asta au așteptat-o amândouă: fata și măsa!
Și acum, închipuiți-vă!

A trebuit să fac o nuntă cinstită — firește, am fost silit să fotografiez pe toți nuntașii! — a trebuit să mă mut, să cumpăr mobile a conto moștenirii dela unchiul, care nu vrea să moară cu una cu două, și să nu-i iau în poză odrazla, care țipă ca din gura șerpelui, cu gura dîscată, așa cum îi place măsii.

Ieri seară, după un an de zile dela nunta noastră, vine vorba de excursii. Când îi amintesc de fotografiile mele 'n munți se pornește ea pe un râs nebun. O întreb de ce râde? De ce să nu rîdă? Eu o întreb mereu.

— »Ei, acum pot să-ți spun, că a trecut: tu credeai că mi s'a făcut într'adevăr rău atunci, la excursie?»

Eu casc ochii mari.

Ea izbucnește iară 'n râs:

— M'am prefăcut, omule, nu pricepi?

— Cum, te-ai prefăcut?

— Da.

— N'ai amețit?

— Nu.

— N'ai închis ochii de rău ce-ți era?

— Nu.

— Atunci de ce te-ai prefăcut?

— De ce? Nu pricepi?

— Nu.

— Ca să te declari tu odată, măi, omul lui Dumnezeu. Că steteai ca un »buștean!»

Auzi Dle! Ce ți-e și femeia asta! Să caute ea în ruptu' capului prilej să i te destăinuiești! Să alerge pe unde aleargă caprele! Să ți se lase în brațe, la ameaza ma e, când e soarele mai arzător, după ce a dat la oparte o societate de vre-o 30 de oameni! Ei, spuneți, că nu-i mare șmecheria femeiască!

De-aș trăi bine, n'aș cărți de loc. Dar așa? E năzuroasă, de să te ferească Dumnezeu. Credeți că numai atunci s'a prefăcut? Asta-i lucru' naibii, că n'am să-i mai cred ca mai înainte.

Și cine e de vină la toate? Uite, tartorul ăsta! (se repede, ia Kodakul ca pe o trofee de pe masă, când vrea să plece se uită în public. Un domn se ridică și întinde mâna rugător spre el).

Olteanu: «Ce poftiți?»

Domnul din stal: Să ne fotografiezi și pe noi.

Olteanu: (Se scarpină 'n cap). Ei — hai! Și așa nu mai sînt de dat. Nevastă am, copil am, soacră am — Vă rog, numai câteva secunde... (duce Kodakul la piept și-l îndreaptă spre public). Așa... vă rog... o față veselă... ca și când n'ați avea nici o grijă... unu... doi... trei... merți...

(Cortina cade repede)

Cruce lui Russu-Șirianu.

Pentru crucea lui Russu Șirianu am mai primit dela

Dr. Nestor Oprean (conform scrisorii publicată la altă parte a ziarului) — — — — — C. 50—

Colecta dlui *Nicolae Vucu* din Secaș (Caraș-Severin), dela Petru Bernaz, 2 cor., Ioan Măruția, 1 cor., Alexa Gașpar, 1 cor., Pavel Grivu, 1 cor., Simeon Burilă, 1 cor., T. Siegeseu, 50 fil., N. Vucu, 2 cor. C. 8-50

Laolaltă cor. 58-50

Sumele de până- aici > 1263 05

Total Cor. 1321-55

Despre Superlativ.

— Istoricul *Maurus Iulianus* — povestește în „*Gestis Alexandrinorum*“ (VIII., Cap. XXXII—XXXIX.)

Supt domnia regelui Sostratos I., care a eselat în privința puterii civice și a culturai, s'a întâmplat un fapt ciudat, cum nu s'a mai petrecut nici cînd în analele rotogolului de pămînt cunoscut de noi. Se obișnuiseră adecă în zilele regelui amintit învățații și artiștii, chiar și scriitorii să vorbească și să scrie numai în expresii de superlative a superlativelor, dacă era vorba să vorbească despre operele aceleiași bresle (ordine). Astfel puteai să deschizi ori-ce carte și ori-ce scriere, puteai să te duci în ori-ce cerc și în ori-ce cerculeț de oameni — auziai că se vorbește numai și numai despre oameni excepționali, cari nu se pot înlocui cu nimic pe lume. Fiindcă luxoașa cetate Alexandria avea peste cincisute de artiști, de învățați și de scriitori, se vorbea deci de peste 500 de oameni neîntrecuți și nemuritori.

Sostratos I. publică însă, în calendele lui Octomvrie, în al cincilea an al domniei sale, un edict, despre care susțineau unii, că a fost publicat, drept urmare a urei regelui împotriva Romei, iar ceilalți erau de părere, că izvorește din spiritul fără de ocupație a domnitorului. Edictul opra cu pedeapsă de moarte să vorbești ori să scrii de aici încolo despre operele artiștilor, a învățaților și a scriitorilor cu expresii superlative, și poruncea să se întrebuițeze numai pozitivul și comparativul de-aici înainte. Aceia, cari spuneau, că regele a lăsat să se publice acest edict din dușmănie veche față de Roma, se refereau la obiceiul latin de-a mări, din complezanță, pozitivul cu comparativul, prin urmare de-a folosi totdeauna superlativul acolo, unde e vorba de calitățile unui om. Dar poate că greșeau.

Efectul acestui edict, atît de extraordinar, a fost foarte mare. Cînd au fost decapitați a doua zi din cei cincisute de artiști, cincizeci — s'a răspîndit în cetatea întreagă o zăpăceală grozavă. În ziua următoare au decapitat alți cincizeci, în cea următoare numai patruzeci și-nouă, în a patra a scăzut deci numărul celor executați la patruzeci și-cinci. De-aici în colo au fost predați în seama pretorului numai puțini de tot. Dar s'a întâmplat ceva mult mai ciudat: cînd și-a pus capăt vieții unul din aceia, împotriva cărora era îndreptat edictul, aruncîndu-se de pe Timoniu în mare, îi urmau mulți din ortaci, cuprinși de buimăceală. Și se făceau tot mai mulți sinucigași, firesc, că poporul a început să fiarbă între astfel de împrejurări, și fierberea aceasta s'a prefăcut în amărăciune împotriva regelui, cînd au început să explice mai mulți din cei amenințați, edictul astfel, ca și cînd acesta ar fi un pas contra bunăstării comune, fiindcă în urma lui vor veni mai puțini streini în Alexandria, ca să admire stîlpii artelor și ai științelor. De dragul a 50 de oameni mari, nu face nimeni o călătorie atît de îndepărtată; pentru 500 însă, da, ziceau ei.

Astfel a fost întăritat poporul, în timpul nopții, în Necropolis. Și cînd au fost să fie executați, după o pauză mai mare, alți zece, fiindcă luaseră într'ajutor superlativul drept critică, se adună poporul în cete și o parte din el merse, parte dela Museion, parte dela Serapeion, supt conducerea oamenilor cari mai supra-viețuiau din acei, cari erau fala orașului, merse, zic, în contra Basilicei, aruncînd în aer amenințări. Ptolemeu, conducătorul gardei personale a regelui, se dete pe partea răsvrățiților, un pas, care-l costă, după cum se spune, viața — căci a primit venin și a trebuit se moară tînăr. A fost silit să apară Sostratos, să retragă edictul, să lase să se împartă 10,000 de denari săracilor și să promită un spectacol mare, strălucit. Astea i le-a sfătuit sfetnicul său înțelept, *Pharonomos* și s'a și întâmplat astfel în zilele lui Decemvrie în al cincilea an de domnie a lui Sostratos I. Atît de puține luni a ținut deci «epoca lipsită de superlative» și astfel a trebuit să-și ispășească regele gluma sa, sau furia sa împotriva Romanilor. În curînd s'au găsit iarăși cam la 500 de bărbați unici și cari nu se puteau înlocui în nici un chip, în bogata cetate Alexandria. Și astăzi zice încă poporul, dacă vrea să năcăjească vre-un scriitor: »Du-te! Bagă de seamă, să nu te coste viața superlativul!»

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 30 Aprilie n. 1910.

Tuturor abonaților și cititorilor noștri le dorim sărbători fericite.

Numărul următor al »Tribunei« va apărea Mercuri, 4 Mai n., la orele obișnuite.

— *D. Iorga la Academie.* La întâi Maiu se va deschide sesiunea de primăvară a Academiei Române. În această sesiune Academia va avea să aleagă doi membri activi în secțiunea istoriei, în locul regretaților Augustin Bunea și Gr. Tocilescu. De asemenea în secțiunea științifică Academia va avea să aleagă un membru în locul decedatului P. S. Aurelian. După cât se anunță majoritatea membrilor din secțiunea istorică este pentru alegerea d-lui N. Iorga. Iată o alegere potrivită și bine meritată. Căci, în urma meritelor sale, pentru științele românești, Academia de mult trebuia să deschidă porțile sale pentru d. N. Iorga.

— *Pentru crucea lui Russu.* Primim următoarea scrisoare: A doua zi de Paști se va sfinți aici la noi în sfînta biserică frumosul prapor, care l'au donat 64 muncitorilor de ai noștri emigrați în America de Nord. — O mică jertfă din produsul muncii lor în semn de mulțumită Tatălui ceresc, care le-a întîlnit ajutorul său.

Donatorii au luat de nași pe fiul și fica mea Virgil și Viorica, și fiind datină la ocaziuni de aceste, ca nașul să facă ceva cinste, cred că fac un lucru plăcut lui Dumnezeu, dacă din acest prilej vă trimit în numele fiilor mei Virgil și Viorica 50 de coroane pentru crucea prietenului lor, mult regretatului Ioan Russu-Șirianul; căci dînsul a fost unul din rarii prieteni și luminători ai poporului și mai vîrtos a omului și muncitorului român! și în veci va fi pomenirea lui! Cu toată stima, *Dr. Nestor Oprean*, avocat în Sîn-Miclăușul-Mare.

— *Literatura de ocupație.* Corespondentul nostru din București ne scrie: Unele ziare au dat știrea că vre o câțiva elevi dela liceul Lazăr, influențați de celirea romanilor de senzație, s'ar fi constituit în societate secretă, imitînd faptele eroilor din scrierile de senzație. Ancheta orînduită a stabilit însă că faptele relatate de acele ziare, din fericire, nu sînt adevărate. S'a dovedit însă cu această ocazie că cea mai mare parte din elevii, cari nu fac progrese în studii, cetesc scrieri de senzație, își alimentează sufletul cu această adevărată otrăvă în dauna instrucției lor.

Acuma presa din România a început a se ridica în contra scrierilor imorale, în contra romanilor criminale, cari au delectat de ani de zile sufletul visătoarelor lelițe dela mahala. E bine că presa din regat a început campania. Și e bine că denunțul elevilor dela liceul Lazăr s'a făcut. Acest denunț a avut drept urmare actuala campanie. Se naște însă întrebarea: Cine este de vină că publicul cetește astfel de scrieri? Cine a făcut ca romanele de senzație să pătrundă în mijlocul tineretului, corupându-i sufletul și determinându-l adeseori la acte nedemne? Vina este a ziarelor zilnice, cari cred că cetitorii se cucesc prin romanele pasionate, pe care li-le oferă. E destul ca un ziar de dimineață să înceapă publicarea criminală a unui roman criminal, și vei vedea la toate colțurile de stradă afișe mari anunțînd marele eveniment. »Cetîți în Nr.-ul de mâine începutul pasionatului roman...», în care ura, iubirea, intriga și crima joacă un rol determinant. Grăbiți vă a vă abona la ziarul nostru, care, pe

Reclama e sufletul comerțului

Am cnoare a aduce la cunoștința on. public de dame, că conform cerințelor mederne am deschis o CROITORIE ENGLEZĂ ȘI FRANCEZĂ.

În urma esperințelor câștigate în capitală și străinătate, mă recomand cu toată încrederea on. public de dame.

Cu stimă

Comande se fac și acasă.

crotior pentru dame și bărbați: JACZKÓ JÓZSEF, ARAD, Akác-z. Nr. 19

Nouă croitorie engleză și franceză!

lângă cele mai noi știri publică și emoționantul roman criminal...»

Iată cine poartă vina pentru răspândirea literaturii netrebnice. De altfel ziarele din România mai au un păcat. Ca în nici o presă din lume, presa de aici publică cu o ușurință condamnată amănuntele tuturor crimelor, tuturor actelor infamante, fără a se gândi la efectul moral dezastruos ce-l au asemenea amănunte. Astăzi, când urmarea publicării acestor fel de scrieri se vede, ziarele din București, ca probă de sinceritate a acțiunii întreprinse de ele, ar trebui să înceteze cu publicarea romanelor de senzație. Căci ar trebui odată să se înțeleagă că rostul presei nu este acela de a se pogori la nivelul cultural al mulțimei, ci de a ridica această mulțime.

— **Alegere de învățătoare.** Ni se scrie: Zeloasa d-șoară Mărioara Indricău, originară din Arad, a fost aleasă cu o covârșitoare majoritate învățătoare în frunțașă comună din comitatul Timișului Belinț. Felicitări!

Mulțămite publice. Doamna Elena A. Popovici din Brașov a binevoit, să se înscrie membră fundatoare cu 1000 cor. în societatea pentru ridicarea unei biserici rom. ortodoxe în Viena, contribuind astfel cu o sumă atât de considerabilă la fondul ce este menit să ne dea posibilitatea, de-a ridica în Viena un loc de adăpost și consolidare a milioanele de români, robiți de neamuri streine și sărăcie. — Primească marimioasa Doamnă din partea noastră cele mai vii mulțămite pentru frumosul sprijin ce ni-l dă. Viena, la 29 Aprilie 1910, *general Al. Lupu*, președinte.

Pentru biserica noastră gr. or. din Boz a binevoit a contribui cu suma de 25 cor., zeloasa bancă »Sebeșeana« din Sebeșul-săsesc, pentru care îi aducem și pe calea aceasta cele mai călduroase mulțămiri. — Boz la 27 Aprilie 1910. *Dumitru Sârbu*, epitrop.

— **Arestarea unei artiste în Bucovina.** O telegramă din Cernăuți anunță că autoritățile austriace au arestat în gara Nouă Sulița, pe artista violonistă Sophia Roeder.

Această arestare s'a făcut pentru bănuiala că tinăra artistă ar fi o spionă în serviciul Rusiei; ea avea asupra-i mai multe documente militare din cele mai compromițătoare.

D-na Sophie Roeder venea din Iași, unde a dat, un concert în sala teatrului Național. În cursul acestor de pe urmă ani, publicul bucureștean a avut ocazia să asculte de mai multe ori artista la Ateneu.

Persoanele care au cunoscut-o, au putut constata cum acestei artiste îi plăcea să trăiască misterios; ea spunea că e măritată în Rusia cu un conte — vechile povești de prin romane a adevăratelor spioane, — al cărui nume refuză să-l dea.

Detaliu interesant, d-na Roeder este sora soției contelui de Kamarowschi, victima fatalei contese Tarnoska, al cărei proces s'a judecat, ni-se pare și terminat, în acest moment la Veneția.

— **Din isprăvurile lui Kossuth.** Statul va avea să plătiască în curînd suma de peste 150.000 coroane — mulțumită cu-minenței fostului ministru de comerț Kossuth.

Pe când era încă la guvern, Kossuth a încheiat cu proprietarul ziarului litografiat »Magyar Tudositó«, contract pe 4 ani, prin care ministerul de comerț se obligă a plăti anual 39.000 acestui ziar — pentru laudele ce le va aduce guvernului.

Noul guvern nu vrea să știe de »Magyar Tudositó«, care amenință acum cu proces.. De plătit tot noi avem să plătim.

— **Biserica română din Turtucaia și cea din Ierusalim.** Un ziarist din București a avut un interview cu d. G. Ionescu, directorul școlii românești din Turtucaia, în privința agitațiilor întreprinse de țara bulgară în contra bisericii române din această comună. Iată declarațiile inimosului dascăl român din Bulgaria:

— Până acuma situația românilor este neclară. Românii au avut aici o biserică. Inșă cu prilejul conflictului dela 1899, Bulgarii au luat această biserică dela români, schimbându-i crumul Sf. Neculae, pe care-l avea până atunci cu acela al Sf. Ciril. Românii n'au făcut nici până acuma intervenția necesară spre a li-se da înapoi biserica zidită din banii lor și unde până la 1899 bulgarii erau numai tolerați, neavând alt lăcaș de rugăciune. Atunci însă în cărțile românești au fost confiscate și arse.

»Atitudinea noastră, a românilor din Turtucaia, a zis d. Ionescu, va fi să păstrăm bunele legături cu bulgarii, dar în același timp cerem să ni-se respecte drepturile noastre de naționalitate și să fim lăsați în acțiunea noastră culturală«.

Este însă întrebarea, dacă bulgarii vor înțelege aceste pașnice dorințe ale românilor. Căci presa lor continuă și acum criminalele-i agitațiuni. Și e foarte greu să credem că, fără de vre-o intervenție a guvernului român, românii din Bulgaria vor fi lăsați liberi în acțiunea lor culturală.

Doamna Esmeralda Boldur, care actualmente petrece la Ierusalim, a trimis o scrisoare, în care face cunoscut că a cumpărat locul unde urmează a se construi o biserică românească, pentru ridicarea căruia s'a scris și s'a făcut atâta propagandă. În vara aceasta vor începe lucrările spre bucuria tuturor acelora, cari doresc să vadă alături de sfântul mormânt înălțându-se măreață o biserică românească.

— **Congresul panslavist din Sofia.** Din Sofia se anunță: Deodată cu întrunirea celui de al doilea congres panslavist, la inițiativa cercurilor panslaviste din Praga, se vor mai întruni la Sofia încă trei congrese slave și anume: congresul *ziariștilor slavi*, al *medicilor slavi* și al *socoliștilor*. La acest din urmă sânt așteptați vre-o 2000 de reprezentanți ai tuturor reuniunilor de gimnastică slave din străinătate. Clubul atletic bulgăresc va fi reprezentat la congres de către un grup monstru de 4000 de gimnastici. Din programul congresului panslavist se poate constata că congresul nu va urmări scopuri de agitație politică panslavistă, ci țintește numai o *apropopire între reprezentanții tuturor semințiilor slave, în literatură și pe terenul economic*.

Organizatorii congresului accentuiază cu mult aplomb tendința asta exclusivă a congresului, precum și că noua mișcare slavă nu e îndreptată împotriva nimănu și are numai un singur scop: înfrățirea în sentimente a neamurilor slave, prin cunoașterea mutuală a referințelor lor culturale și economice particulare.

Profesorul *Bobcev*, președintele viitorului congres, a ținut, înainte cu câteva zile, o prelecțiune publică, în care a scos în relief tendința aceasta a congresului.

— **Hofrichter și-a mărturisit crima.** Din Viena se telegrafiază că locotenentul Hofrichter, acuzat și arestat pentru bănuiala de a fi trimis mai multor ofițeri din statul major al armatei

comune hapuri otrăvite (unul dintre ofițeri a și murit) — și-a mărturisit crima, după ce luni de zile afirmase că e nevinovat.

În luna lui Noemvrie, mai mulți ofițeri ai statului major din Viena primiseră, supț eticheta unui farmacist englez, niște hapuri, despre care trimițătorul afirmă că vindecă nervositatea. Unul dintre ofițeri, căpitanul Mader, a gustat hapul și a murit — otrăvit.

Ancheta a constatat că hapul conține claură. Bănuiala, după câteva zile de anchetă, căzu asupra locotenentului Hofrichter din Linz, care a fost arestat la 26 Noemvre. Până Joi, Hofrichter a fost ferm în declarațiile sale că e nevinovat. Joi, însă, muștrat de conștiință a mărturisit că el a trimis hapurile ca să înlăture câțiva ofițeri din statul major, *înlesnindu și astfel intrarea sa proprie*. După mărturisirea aceasta, Hofrichter a izbucnit în plâns sgomotos.

Eri și azi a fost interogată, la poliția din Viena, și dna Hofrichter care e bănuită de a fi făcut declarații false înaintea tribunalului militar. Dna Hofrichter, care abia de 1 an e măritată, a fost pusă după interogare în libertate.

Cazul locotenentului Hofrichter a făcut în capitala Austriei senzație enormă.

† **Aurelia M. Ardeleanu.** Primiți știrea tristă că doamna Aurelia M. Ardeleanu, soția dlui notar Dimitrie Machi Ardeleanu din Giula-vârșand și fiica dlui Gerasim Serb asesor consistorial în Arad, a răposat la 28 Aprilie n. în vârstă de 36 de ani.

Doamna Ardeleanu — o distinsă femeie și româncă de inimă — a căzut jertfă unui accident nenorocit ce i s'a întâmplat zilele trecute. Mer-gând cu soțul ei dela gara din Giula spre casă, cail dela trăsura s'au speriat de-un fulger și au smâncit trăsura cu atâta forță încât doamna Ardeleanu a căzut din ea, suferind grave răni interne, cărora a succumbat acum.

Transmitem familiei îndurerate sincerile noastre condoleanțe.

Familia a publicat următorul necrolog:

Subsemnații cu inimă zdrobită de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că mult iubita și neuitata noastră soție, fiică, soră, cumnată, mătușă și nepoată *Aurelia Machi Ardelean născută Serb* după scurte, dar precumplite suferințe în etate de 35 ani și în al 14-lea an al fericitei sale căsătorii la 15/28 Aprilie 1916 d. m. la 6 ore, și-a dat blândul și nobilul suflet în mâinile ziditorului.

Rămășițele pământești ale răposatei se vor așeza după rândul bisericii gr.-or. române spre odihnă večnică în cimitirul din Gyulavarsand la 17/30 Aprilie la ora 1 d. m.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată. Gyulavarsand, la 15/28 Aprilie 1916. Dimitrie Machi Ardelean, notar comunal, ca soț, Gerasim Serb și soția Maria, născută Chirilescu, ca părinți. Iuliu Chirilescu, Kétegyházi și soția Ghizela Hablnay, unchiu și mătușă. Miron și soția Florica născ. Abrudan, Teodor Serb, Georgiu Popovici și soția Florica născută Serb, Virgil Serb, Petru Ardelean și soția Lena, ca frați, soră, cumnați și cumnate. Miron Serb, Titus Serb, Tiberiu Popovici, Lucia Popovici, nepoți și nepoate.

— **O invenție nouă.** Zi cu zi se sporesc mijloacele pentru pustiirea oamenilor în războaie. Din Roma vine știrea că Miercuri noaptea au încercat un aparat al locotenentului Menarivi cu ajutorul căruia poți pușca la siguranță și prin întuneric ca de păcură. Se spune că încercarea a avut reușită splendidă, dar amănunte asupra ei nu s'au dat.

Iosef Müller & Comp., Mediaș-Medgyes. Birou tehnic și întreprindere de zidit pentru zidire de beton și beton de fier; depozit de lucrări de ciment. Primește și pregătește tot felul de construcțiuni de beton de fier; așezarea de padimente fără închieturi, depozit stabil de țigle pentru acoperit din ciment, barere pentru trepte, plăci de ciment, și pietrii-beton pentru fântâni.

— **»Arieșana«** din Turda pentru scopuri filantropice. Ni-se scrie din Turda, că direcțiunea institutului de credit și economii »Arieșana« a votat din qota destinată din partea adunării generale pentru scopuri filantropice și culturale pe anul 1909: fondului cultural gr-cat. al archidiecezei de Alba-Iulia și făgăraș 1000 cor., solvinde în 10 rate anuale de câte 100 cor., dimpreună o/0 restante; școlii elementare române gr-cat. din Turda 200 cor., școlii populare rom. gr-or. din Turda 100 cor., cateheșilor gr-cat. și gr-or. ai învățăceilor de meserie din Turda 80 cor.; tractului protopopesc gr-or. al Turzii pentru providere elevilor mizeri gr-or. din acest tract cu manuale de școala gratuite 60 cor.; pentru reedificării școlii par. gr-cat. din Turda veche 100 cor.; pentru înmulțirea fondului original al fundațiunii »Iuliu Bardosy« pentru premiarea și ajutorarea elevilor dela școala română gr-cat. din Turda veche 2832 fil.; reuniunii pompierilor opidani din Turda 15 cor.; societății de lectură a femeilor române din Turda 15 cor.; reuniunii »România Jună« din Viena 10 cor.; societății de lectură »Inocețiu M. Clain« a teologilor din seminariul gr-cat. din Blaj pentru editarea de cărți cu cuprins religios moral pe sama poporului nostru 10 cor.; reuniunii regnicolare pentru ajutorarea alienaților însănătoșiți din Sibiu 5 cor.; fanfarei opidane din Turda 5 cor.; institutului surdo-mușilor din Cluj 5 cor.; și fondului reuniunii meseriașilor români pentru cumpărarea unei hale de vânzare din Sibiu 5 cor. cu totul 83832 cor.

— **Noi avocați români.** Primim avizurile următoare:

— Am onoare a vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Marosvásárhely strada Deák F. nr. 1. (în edificiul băncii »Lumina«). Cu stimă: Dr. Ioan Pantea, avocat.

— Am onoare a aduce la cunoștință on. public, că subscrișul mi-am deschis cancelaria advocațională în Săcele (Satulung, Hossufalu) cottul Brașov — vis-à-vis de judecătoria cercuală. Săcele, în Aprilie 1910. Dr. Vasile Covrig, avocat.

— Am onoare a vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Siria (Világos), în edificiul otelului »Mátyás király«. Siria, luna Aprilie 1910. Cu toată stima: Dr. Aurel Popescu, avocat.

— Am onoare a vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Hălmeagiu. Cu stimă: Dr. Ioan Robu, avocat.

— **Din Bucovina.** Ministerul de agricultură al Austriei a recunoscut prin emisul său din 27 Martie 1910 munca zeloasă, ce o a dezvoltat d. Iancu inspectorul general al centralei băncilor populare și însoțirilor economice române din Bucovina pe terenul organizației economice a poporului român prin edificarea gazetei »Revista Economică Bucovineană« și l-a votat o remunerație ca adaus pentru acoperirea speselor de tipar și regie.

— **O întâmpinare.** Primim următoarele rânduri: In n-rul 79 al ziarului cel redigat în »electorale« Tepeș Vodă scrie și despre mine, că umblu prin Pesta după mandat.

Față de această minciună infamă țin să vă comunic de aici unde am și cetit foala, că eu de două săptămâni am plecat de acasă la Viena, unde am avut afaceri oficiale de altă natură, cari nu stau în legătură cu alegerile noastre de carl absolut de loc nu mă interesez; iar azi m'am oprit la Pojon pentru a cerceta doi amici de ai mei din Lugoj. Deci vă rog a liniști pe Tepeș Vodă, că eu nu reflectez la nici un cerc electoral cu atât mai puțin la cel din Făget la care poate d-sa reflectează.

Pojon, la 27 Aprilie. Cu stimă Dr. Manea, avocat.

— **Starea regelui Svediei.** Din Nizza vi știrea că regele Svediei e greu bolnav. Azi va pleca cu un tren special spre München ca să ceară sfaturile profesorului Dr. Schwenninger.

— **Necrolog.** Ni-se trimite următorul necrolog: Cu inima frântă de durere vă aducem la cunoștință, că iubitul nostru soț și tată Laurian Bercean, notar comunal după un morb greu și îndelungat, și-a dat sufletul în mâinile creatorului, în 28 Aprilie n. 1910, la 2 ore p. a., în etate de 62 ani. În mormântarea rămășițelor pământești se

va întâmpla Sămbătă, în 30 Aprilie n., la 2 ore p. m., în cimiterul gr-cat. din Valdei. Valdei, la 28 Aprilie n. 1910. Odihnească în pace! Jalnica familiile.

— **Nenorociri într-o mină.** Din Londra vine știrea, că într-o mină din Tyngbed (Wales) surpindu-se o mașină electrică, a închis cinci sute de muncitori. Oamenii au încercat să salveze victimele printr-o deschizătură a minei vechi, dar merge foarte anevoie, căci numai câte patru pot fi scoși de odată și până ajung la suprafață trec câte zece minute. La cei din adâncime le-au slobozit coșuri cu alimente și lapte.

— **Catastrofe pe mare.** În urma orcanelor ce s'au descărcat zilele aceste pe mare s'au întâmplat o mulțime de nenorociri. O barcă de pescari a adus în St. Yomo (Neufouland) știrea că vaporul de pescari »Aurora« împreună cu cele 180 de persoane de serviciu s'a scufundat. Oficiantii portului din New York au întrebat la Halifax dacă e adevărată știrea aceasta, și li-s'a răspuns afirmativ. Ziarul »New York Herald« spune că vaporul a fost apucat între munții uriași de gheață din marea nordică și a fost zdrobit.

Din Copenhaga vine de asemenea știrea că barca de pescari »Nordstern« a fost isbită de fivor de stâncile unei insule din grupa Farø și s'a cufundat. Toți cei doisprezece pescari, între cari erau cinci frați s'au înecat.

— **Muștele columbacee.** Din Cubin vine știrea că un roi uriaș de muște columbacee s'a lăsat peste comună. Oamenii nu-și mai pot scoate vitele la pășune, iar soldații cari erau pe câmp la exercițiu, împreună cu caii au fost năpădiți de muscă.

— **O femeie ucigașă.** Din Nürnberg vine știrea că inspectorul școlilor de fete Gustav Herberg, om în vârstă de 50 de ani a fost omorât de soția sa. Asasinatul a fost provocat de o ceartă familiară în urma căreia soția inspectorului a apucat un revolver și a împușcat de șase ori asupra soțului său. Femeia împreună cu băiatul ei mașter a fost arestată.

— **Un furt în gara din Paris.** În gara Saint-Grom după ce plecase cel din urmă tren mai rămăsese un singur hamal care ducea două pachete la magazin. De odată din umbra unui zid au sărit doi oameni asupra lui și isbindu-l cu clomegele în cap l-au legat cobză și l-au aruncat într'un colț, pe urmă s'au pusă să vază ce-i în pachetele din magazin. Dimineața au văzut că pungășii spărseseră casa de bani și o jefuseră. O altă casă grea de fer au scos-o pe câmp și spărgând-o au furat tot ce era în ea.

— **La Librăria »Tribuna« și Librăria Diecezană din Arad se află de vânzare ilustrate dela balul costumat din Arad. Prețul 50 fileri bucata.**

x Brauswetter János, Szeged, ciasornicar de cronometre brevetate c. r. Firma Brauswetter János, magazin de ciasornice și cronometre a fost înființată de repositul Ion Brauswetter în 1847 între împrejurări modeste și primitive. Munca lui fără preget și destoinicia i-au creat însă cu vremea renume, așa că azi cu drept ocupă cel dintâi loc în întreaga Monarchia. Primul merit al firmei e că prin felul deosebit de a-și regula ciasornicele, cât privește poziția, locul și chiar temperatura și-a atras clientela nu numai din țară, ci din cele mai depărtate părți ale lumii ca America, Australia, Africa ș. a. Intemeietorul firmei chiar dela început s'a aliat cu fiul său Brauswetter Ottó, cărui l-a trecut-o după ce s'a retras din afaceri și care și azi o conduce în spirit modern. Actualul șef prin destoinicia și experiențele câștigate în străinătate a ridicat renumele firmei la un nivel respectabil, nu numai în țară ci și în străinătate și ne am convins și noi că de casa Brauswetter nu numai Seghedinul poate fi mândru, ci întreaga țară. Pe lângă depozitul fără seamăn de ceasornice am mai văzut secția de juvaere, cari se deosebesc cu totul de cele obicnuite și dau probe de bunul gust al proprietarului. Firma are în scopul acesta un atelier propriu special, în care lucrează permanent 20—25 persoane, unde se prelucră mecanisme constitutive de ceasornice, cari singure fac o avere, pe lângă aceasta are o mulțime de mașini, accesorii și aparate trebuincioase pentru pregătirea, regularea și repararea ciasornicelor și la care lucrează auspiciile proprietarului numai cei mai experți lucrători din străinătate și acestui fapt a se atribui renumele firmei, au văzut înși mulțimea de scrisori de recunoștință, mulțumiri și diplome. Intru'n apartament deosebit se face munca spirituoasă a firmei și de aici se trimite la cerere listele de prețuri, cari au mai mult ca 1000 de ilustrații și fac de atenția oricui. Am putea să s-riem și despre secția unde se efectuează comenzile și de unde se trimite cel puțin 100—150 pachete la zi, dar din lipsă de spațiu ne resemnăm. Firma pentru serviciul său culant și prompt, pentru prețurile solide și curtoazla față de clientela merită cu adevărat tot sprijinul și o recomandăm cu toată căldura în atenția cetitorilor noștri. Referindu-se la ziarul nostru vor primi gratuit lista de prețuri a firmei.

x Cei cari cumpără pianee să inspecteze mai întâi depozitul din Cluj al lui I. Triska, distins cu cele mai mari premii pentru că ține în magazin numai cele mai bune pianee, pianine harmii de cel rai bun fabricat, și e totodată cel dintâi și cel mai vrednic de încredere isvor de cumpărat din Ardeal. Pentru amănunte recomandăm în atenția publicului numeroasele scrisori de recunoștință apărute în Nrul de azi.

x Pentru 60 de fileri, poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch sau Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Rosa, Vanilie, Silvorium, Rachiu de drojii și Rom. 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist în Cluj—Kolozsvar.

x Mijloacele purgative măiestrite sânt vătamătoare drept aceia trebuiesc încunjurate! Apa amară naturală »Franz Iosef« este o apă minerală plăcută și foarte ușoară. Dintre toate apele minerale existente are cel mai bun efect, pentru că vindecă chiar și cea mai supărătoare încheiere de scaun, fără orice urmări rele. Medicii o recomandă și celor ce sufar de reumă și dodregă. — Soluție zilnică: dimineața pe nemâncate, să se ia 1/2 pahar.

x Economilor! Nu mai cumpărați mașini de prost fabricat sau cu totul nepractice dela samsari sau negustori. În interesul vostru cereți referindu-vă la ziarul nostru firmei Sam Wagner, Sibiu Nagyszeben, catalogul ilustrat despre unele și mașini agricole și pentru mori, unde veți afla tot felul de mașini pe lângă prețurile originale de fabrică. Numita firmă și-a câștigat prin mașinile sale bune și serviciul conlant, cel mai bun nume, nu numai în țară ci și în România.

x O femeie cruțătoare dacă extratipul erde cele și rum le cumpără dela mine, cruță 100—200% din bani. Se poate căpăta compoziție de rum fin, ezențit de liqueruri: absynth, allasch, anisett, băutura amară engleză, de casă, pere regale, cacao, ciocoladă, curacao, carthausă, lămție, nucă, cafea, chinin, smeură, marasquină, vișină, menthă, portocală, punctiu, rostopcin, silvoriu, vanilie, în doze de câte de 50 fileri, din cari se poate pregăti 1 1/2—2 litri de liquer. La comande de 10 sticle dau ladă gratis și expediez gratis Esență de apă de Colonia excelentă. 1 dosă pentru pregătirea 1 litru apă de Colonia — Eau de Cologne — 1 cor. Corespondență și în limba romină. Modul de întrebuițare se dă la fiecare sticlă. — Dobay Kálmán, drogerie la »Crucea roșie« în Békéscsaba, Vasut-utca.

x Cei mai frumoși trandafiri, soiuri nobile tranch'ur înainte, de trei ani se găsec în grădina bine reputată a lui Farkas Antal, în Cluj. Cei ce se vor referi la ziarul nostru, cerând catalogul ilustrat îl vor primi gratis și franco. Amănunte la inseratul apărut în nrul de azi.

x Frații Lászlóczy, fabrică de cîrnăterie, Cluj — Kolozsvar. Telefon 17. Recomandă specialitățile de prima calitate de cîrnăț din Cluj, slănină și articlii de cîrnăterie, precum: slănină fină (Kaiserfleisch), slănină cu aiu, cîrnăț, carmanadlă, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă cîrtaboș de Cluj și sîngerete; specialități de cîrtaboș și cîrnăți, pastete și rînză de porc umplută, slănină pentru muncitori în cantitate peste 25 kg.: în fine untură curată de porc topită în vase. La comande mari și prețuri mari. Expediere cu poșta sau cu trenul. — Serviciu prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri sau cu informațiuni servim bucuros

x Petele din față. Deja e vremea să ne gândim cum să alungăm petele atât de neplăcute din față, sau ce să facem ca în genere să nu mai apară. Cel mai bun medicament contra petelor e alflia americană a lui Molnár, acărei efect e sigur și înirece orice alflii anunțate pînă aici. E recomandată de medici renumiți ca un articol cosmetic neîntrecut. Un flacon expedit gratis costă 2 coroane 20 bani și se găsește numai la inventator; farmacia la Duhul Sfînt alui Molnár Iános Szombathely, Föter 42 tr. Amănunte între iseratele de azi.

x Feriți-vă de-a comanda dela firme înșelătoare, acest aviz se poate citi în orașele mari din lume. Astfel și noi atragem atențiina on. proprietari de mori, comercianți și economi cetitori ai ziarului nostru, că totdelul de cumpene pregătite din material bun se pot căpăta dela prima și cea mai solidă fabrică de cumpene a lui Széman József în Cluj — Kolozsvar, strada Morii — Malom-utca.

x Cele mai bune umbrele, lucrat din material admirabil, se poate cumpăra pe lângă prețuri convenabile dela fabrica de umbrele Th. Schmidt, Sibiu—Nagyszeben strada Reisper No. 7.

x În atenția economilor! În mii și mii de gospodării erupe boala de porci și de vite. Această plagă poate fi încunjurată dacă ținem în casă mașina de măcinat a lui Kádár care poate fi mînată și de un copil, fiind ușoară și astfel putem da vitelor întotdeauna porumb proaspăt pisat sau orice alte cereale, încunjurînd prin aceasta boloința vitelor și a porcilor. Mașina lui Kádár e cea mai bună și neîntrecută încă, se găsește numai în fabrica lui KÁDÁR GYULA din Nagyvárad, deci păziți-vă să nu cumpărați vr'o imitație proastă de rîjniță, cărei nu-i luat nici un folos.

Cronica socială și artistică.

Concert și teatru în Miniș. Corul vocal bisericesc gr. ort. român din Miniș, supt conducerea dlui Traian Fridrich, invită la concertul împreună cu teatru ce va avea loc Luni, a doua zi de Paști, în localul școlii din Miniș. Se va juca comedia »Tinerete Nebunețe« de I. Cătană. După teatru — joc. Inceputul la orele 8 seara.

Concert și teatru în Rășinari. Inteligența română din Rășinari invită la producțiunea teatrală muzicală ce va avea loc Luni, a doua zi de Paști, în sala școlii din Rășinari. Se va juca plesa populară »Moise Păcurarul« de Dr. D. Stoica. Inceputul la orele 7 seara. După producție — joc.

Producțiune teatrală în Cohalm. Corul mixt al bisericii gr.-or. rom din Cohalm invită la producțiune teatrală-muzicală, urmată de joc pe care o va aranja Duminecă, în 25 Aprilie st. v, 8 Maiu n., Dumineca Tomii, (cu ocaziunea conferințelor) în sala hotelului »Schlosser« din loc. Venitul este menit fondurilor »corului« și societății de lectură »Junimea«. Program: 1. Cor bisericesc: a) »Christos a Inviat«, cor mixt de G. Muzicescu. b) »Sfânt«, cor mixt de G. Dima. 2. »Achim Filăru«, monolog de Aurel P. Bănuț, predat de Pavel Bănuț. 3. »Rusalilie«, vodevil într'un act de Vasile Alexandri. 4. Cor lumesc în 4 voci: a) »Auzi valea«, de J. Vidu. b) »Trel colorit«, de G. Dima.

ECONOMIE.

Cum trebuie să nimicim gărgărițele de cereale.*

Gărgărițele (se zice și curculețe) de cereale cari în știință au numele de Calandra granaria, sânt insecte mici și subțiri cu capul lung; au lungimea de 3—4 mm. iar lățimea de 0.7—1 mm. Culoarea li-e mai mult neagră. Trăiesc în magazinele sau hambarele de cereale. Umbletul lor e încet și nu pot zbură, căci nu au aripi de zburat. Când le alungăm se prefac că ar fi moarte, după unul sau două minute însă iar se mișcă.

Gărgărițele se desvoltă în boabele de grâu, orz, țăcară și cucuruz; în cele de ovăș foarte rar. Această desvoltare se face numai în cerealele așezate în magazine sau hambare. Gărgărița de gen feminin face cu capul o gaură mică în boabă și își așează ouele. Zarvele gărgăriței sânt de culoare albă; corpul e disformat, cu multe încreștături; picioare nu au. În boabă se transformează în nimfă apoi în insect (gândac), când își părăsește locul. În tot timpul acesta se hrănește cu substanța făinoasă a boabei.

Gărgărițele de aceea sânt păgubitoare, căci atât ca gândac cât și ca nimfă, mănca toată substanța făinoasă, rămânând numai coaja sau lărițele boabei.

Deoarece desvoltarea unei gărgărițe se face în timp de 45—50 de zile; deoarece apoi o gărgăriță de gen feminin ouă 36—50 de larve; deoarece în sfârșit desvoltarea acestor insecte, în magazinele mai călduroase se face aproape în decursul anului întreg fără întrerupere, sau în timp de iarnă cel mult 2—3 luni încetează, să poate ușor pricepe că aceste insecte de ce să înmulțesc, în timp scurt, așa de mult și de ce fac ele pagubă așa de mare în cereale. Trebuie să se amintească și aceea, că gărgărițele de obicei caută cereale mai gunoioase, unde se înmulțesc, după ce apoi nu cruță nici celelalte cereale, înmulțindu-se mai departe. Gărgărițelor mai mult le place liniștea și întunecul.

Ca să ne putem apăra, cu folos, în contra gărgărițelor, trebuie să ținem seamă de următoarele:

1. Ca gărgărițele să nu se poată înmulți să recere, ca magazina sau hambrul totdeauna să fie curat. De aceea, de câte ori magazina sau hambrul s'a golit, trebuie curățite, măturate toate crepăturile ca să nu rămână nici o boabă.

2. În magazine sau hambare nu e iertat că nici timp de jumătate de zi să ținem neghină sau grâu mărunț. Acestea după ce se adună trebuie îndepărtate acolo, nimicindu-le cu aceea, că sau le ardem în foc sau le fierbem bine, ca gărgărițele să nu poată eși din ele. Dacă hrănim hoarele (paserile de curte, găinile) cu acestea, atunci în astfel de loc trebuie ținute, ca gărgărițele să nu poată merge în magazină sau hambar. 3. Acolo unde magazina sau hambrul, din pricina că nu e gol pe deplin niciodată, cum sânt la cei cu stare bună sau negustori, nu se poate curăți deodată, astfel trebuie să se facă aceasta, că anumitele părți ale magazinei sau hambrului să se curețe când se poate; întreaga magazina sau hambar însă cel puțin odată pe lună trebuie curățit.

4. Curățirea (măturarea) se face cu mare ușurință, dacă nu sânt crepături, cari se pot umplea cu excrementele (baliga) animalelor, ca boi și vaci.

5. Cerealele cu gărgărițe se curăță vânturându-se sau cernându-se cu ciurul, astfel ca numai gărgărițele se cadă; boabele nu. Trebuie să se bage de seamă, ca gărgărițele să nu se reintorcă în cerealele deja vânturate. Pe lângă tot vânturatul sau cernutul acesta, totuși mai pot rămânea gărgărițele, de aceea cerealele vânturate le facem gramadă, acoperim apoi, mai cu seamă partea de lângă perete a grămezii, cu zdrențe și saci, mai bine cu cojoace și sumane. Gărgărițele să retrag aici, când apoi după un timp de 7—8 ceasuri, sau cel mult o zi, luăm hainele amintite și le scuturăm bine, nimicind cu foc sau apă fiartă gărgărițele. Acoperirea grămezii de cereale cu hainele amintite, trebuie să se facă de 5—6 ori, până ce nu mai sânt gărgărițe. Aceasta e bine apoi să se facă în toată săptămâna odată.

6. Dacă aducem grâu din loc necunoscut s'au împrumutat sacii numai atunci e iertat să-l așezăm în magazină sau hambar, dacă ne am încredințat că nu e cu gărgărițe.

7. Ca gărgărițele să nu devină adevărată nenorocire pentru cereale, cel mai însemnat lucru e, ca magazina sau hambrul de dese ori să se aeriseze și să fie ținut în cea mai mare curățenie.

8. Dacă aducem grâu din loc necunoscut s'au împrumutat sacii numai atunci e iertat să-l așezăm în magazină sau hambar, dacă ne am încredințat că nu e cu gărgărițe.

9. La magazinele sau hambarele, tot astfel și la cerealele cu gărgărițe nu e iertat să se întrebunțeze otravă.

10. Cerealele nu capătă gărgărițe numai în magazinele sau hambarele economice, ci și a negustorilor, din care pricină acestea încă trebuie ținute curat.

11. Să nu se cumpere cereale cu gărgărițe, căci numai rău se face cu aceasta.

12. E bine ca cerealele, atât ale economilor cât și a negustorilor să nu fie cu gărgărițe, căci astfel de cereale, în urma unui ordin mai înalt, nu se primesc spre transportare nici cu trenul nici cu vaporul, ci se prefinde, ca pe cheltuiala trimițătorului, de câte ori numai trebuie, să se curețe de gărgărițe.

13. Tot astfel vapoarele întreprinderilor private pentru transportul cerealelor încă trebuie ținute în cea mai mare curățenie.

14. Gărgărițele de cereale (Calandra granaria) nu e iertat să se confunde cu gărgărițele de linte sau mazere (Brucis lentis, Br. pisorum sau Mylabris lentis, Mylabris pisorum) și alte soiuri. Aceste din urmă trăiesc numai în boabele plantelor păstaloase, în cari fac pagubă încă în decursul desvoltării, amintitelor plante, în pământ; ele în cereale nu trăiesc.

Plata grânelor din Aradul-Nou

30 April 1910.

Vremea e caldă și foarte priincioasă sămănăturilor, se vede că s'apropie luna Mai.

Afacerile țirgului de bucate au început să se smulgă din ogașa obicinuită și curind începe să se iutărească

S'a vândut azi:

grâu 300 mm.	10.80—	11.80
orz mm.	6.10—	—
ovăș mm.	6.50—	—
secară mm.	7.60—	—
păpușoi 400 mm.	5.30—	5.40

Prețurile sânt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 2 Aprilie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Orz nou	
De Tim	26 K. 90
Din comitatul Albei	27 » 05

De Pesta	26 » 80
Bănățianesc	26 » 40
De Bacica	26 » 40
Secară de calitate I.	16 » 80
Orzul de ntreț, calitate I.	14 » 75
Ovăș de calitate I.	14 » 90
Ocuruz	11 » 70

BIBLIOGRAFII.

A apărut și se află de vânzare la librăria »Tribunei«: »Din compozițiunile lui C. Porumbescu« à 2 coroane + 10 fil. porto.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare: »Viorele«, Schițe și nuvele de Viora din Bihor. Cu o prefață de Adrian G. Lazariu, à 2 coroane + 10 fil. porto.

Luceafărul Nr. 9, 1910, a apărut cu următorul sumar: I. Agârbiceanu, Inviere. Victor Eftimiu, Isus pe cruce (poezie). I. Paul, Amintiri despre Bunea. O. Lupeanu-Rusmin, Cu dorul (poezie). Maria Cunțan, Sfârșimături (poezie). Victor Eftimiu, Sonet: Alan Kardek (poezie). Dr. Onisifor Ghibu, La »Congresul profesorilor români«. I. Șanta, Părerea Institutului pedagogic din Gherla despre congresul profesorilor. Victor Eftimiu, Când apele coboară. (poezie). Poporanismul, — O anchetă literară. — Răspunsul d lui Mihail Dragomirescu. Vasile Stoica, Natură (poezie).

Cronică: O premieră în Sibliu. Congresul profesorilor. Bursa Șaguna. Reuniunea meseriașilor din Sibliu. Amintiri despre Bunea. Mișcare literară de astăzi. Societatea filozofică. Un pedagog român în America. Reviste și ziare. — Știri. — Poșta Redacției. — Bibliografie.

Ilustrațiuni: Hofmann: Isus în biserică. Tizian: Banul de dajdie. Dürer: Cap de Crist. Guido Reni: Ecce Homo. 4 fotografii referitoare la »Reuniunea sodalilor români« din Sibliu. Prețul 50 bani. De vânzare la librăria »Tribunei«.

»Cumpăna« a apărut nr.-ul 18 cu următorul sumar: M. Sadoveanu. — Într'o chestie culturală. Cincinat Pavelescu. — Lupercus (poezie). Em. Gârleanu. Marinimosul. Natalia Iosif. — Din scrierile unei pretene. E. Lovinescu. — P. Cernea. Const. Mironescu. — Flori pierdute (poezie). D. Anghel și Șt. O. Iosif. — Ciresul lui Lucullus. Delabarsa. — Pe gânduri. D. Clotori. Fluturașul. V. Savel. — Poveste veche. I. Bârseanu. — Un rol. D. N. C. Björnstjerne Björnson. Note și reflexii.

Numărul 30 bani. De vânzare la librăria »Tribuna«.

Posta Administrației.

Seneca Șerban, Bichiș. Aveți de plătit 3 cor. până la 1 Aprilie 1910.

Bucur Stănila, Galiș. Mai aveți 4 cor. de plătit pe 1910.

Ioan Dimcea, Valeaboului. Banii trimiși 4 cor. i-am primit în abonament. Firma întrebată e »Neumann Testvéek« Arad.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

„Wällischhof“ sanatoriu

aranjat după sistemul Dr. Lahmann, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizice și dietitice (1 oră și jum. depărtare dela Viena) în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf:

Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medical șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

* După o publicație a ministeriului de agricultură.

Medic român în Karlsbad. | |
Dr. ENEA NICOLA
— KARLSBAD, —
 sa mutat în casa „Billroth“ lângă Sprucei.

Mulțumită publică.

Subscrisul în calitate de paroh și conducător oficiului parohial gr. or. rom. din Timișoara-Elisabetin, considerând că recvizitele bisericești, dar mai ales ornatele preoțești, în urma vechirei lor, au devenit aproape nefolosivere, biserica fiind în stare materială precară, n'au putut și nu poate procura din vistieria sa toate recvizitele trebuincioase, în scopul ajustării bisericești cu odăjdii preoțești indispensabil necesare, am lansat între credincioșii noștri un apel, care până în ziua de azi au răspuns cu ofraude și arinimoase următorii prea stimați credincioși:

1. *In coala purtată de subscrisul:* Ioan Doboșan și soția, E. Dadani fiecare câte 20 cor., Gheorghe Berariu, G. Selegian și soția, Elena Simon, servitoare, »Timișiana« inst. de credit, Ghica, Dr. Petru Țiglea, N. N., doamna N. Măgărinca, Petru Jonaș fiecare câte 10 cor., Maria Doboșan, văd. Persida Anca, Dr. Roman Rudnician fiecare câte 5 cor., Silviu Mera 4 cor., Mihail Giulvezan și doamna Dr. Caldi n. Ardelean fiecare câte 2 cor., Emilia și Stefan Popescu 6 cor., Ioan Selegianu 5 cor., Eug. Pisica, Savu Doașe, T. Borgia, Florea Ivan, Iacob Marian, Ioan Cociuba, G. Cocos, Irma Coșariu, Dr. Stefan Godian, G. Petcuș, P. Herdelean, Ioan Balint, Mihai Mioc, Ecaterina Muncila, Terezia Onițiu fiecare câte 2 cor., Nicolae Radu, M. Moise, M. Cioba, A. Cioba, V. Cosma, E. Stepan, T. Cosor, Bena Lendl, G. Ioanovici, Maria Tăpălaș, Costa Carte, Ioan Feier, G. Iancu, Mihai Ianc, Milan Iancu, Simeon Gorun, Ioan Lungu, M. Gilga, Cristina Apel, Dimitrie Carte, I. Bereni, Elena Joneș, V. Țăran, Constantin Brebu fiecare câte 1 cor., P. Cincu 50 fil., N. Rozor 40 fil., E. Venderfer 40 fil., I. Ratco 30 fil.

2. *In coala purtată din încredințarea subscrisului de domnul absolvent de teologie Ioan Rusu:* Văd. Emilia Rusu 7 cor., Emanuil Ungurian 10 cor., Anastasie Demian, Dr. Aurel Cosma, B. Vași, D. Sulo fiecare câte 5 cor., Terentie Bugariu, Dr. T. Gherguția, Dr. G. Adam, Dr. Văderie Mezin, D. Miljkovici, »Deutsch Testvérek« Ruschil Lemer, »M. Bernstein,« »Ladstättter Testv.«, dna Silvia Cărbăș fiecare 3 cor., Ioan Rusu Victoria Magdu n. Rusu, Dr. P. Cioban, Ioan Plavașin, Vasile Vaianțu, Roza Baruch, R. Ruschil, G. Albrecht fiecare câte 2 cor., N. Moldovenescu, Vas. Terebențiu, N. David, Dr. Brut Macavei, Elena Seiffert, Stelian Russu, A. Ganea, Iuliu Luția, G. Gruin, N. Muntean, Nedescifrabil, dna Lucreția Groza, Lucia Magdu fiecare câte 1 cor.

S'au adunat deci de tot 316 cor. 60 fil., din care sumă s'a procurat materialul de lipsă pentru două odăjdii preoțești complete și separat un epitrahil.

Pentru generoasele contribuiri rog și pe această cale pe prea stimații contribuenți, să primească în numele sârmanei noastre biserici, adânc simțita mea mulțumită. În special exprim deosebită mulțumită afabilei credincioase, domnișoarei Rozalia Marcu, care executând singură lucrarea odăjdiilor, în ziua de flori, cu ocaziunea sfințirii aceluia, prin desteritatea cu care a executat lucrul, a pus în uimire pe toți credincioșii prezenți la actul măreț al sfințirii, prin ce numita domnișoară, considerând că a lucrat la aceste odăjdii o săptămână întreagă gratuit, a dat dovadă eclatantă despre simțământul său viu de caritate creștinească și s'a făcut vrednică de stima obștească. Prin lucrul mânilor, stimabila d-șoară a economizat bisericești mai mult de 300 cor., căci odăjdiile comandându-le la meseriașii de specialitate, ar fi costat cel puțin 600 coroane.

Nu pot lăsa neamintit la acest loc incidentul condamnat în firul căruia d. absolvent de teologie Ioan Rusu, care a avut afabilitatea a se angaja cu dragoste la colecta din întrebare, în urma denunțării din partea unor creștini d'ai noștri, cari după poziția ce ocupă în sinul bisericești ar fi în primul loc chemați a cimenta iubirea creștină, a trebuit să răspundă o amândă banală de 20 cor. pe motivul, că a făcut colectă pe teritoriul orașului fără prealabilul concediu polițenesc.

Timișoara-Elisabetin, 14/27 Aprilie 1910.

Cu toată stima:
Gavril Selegianul.
 paroh.

ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în Magyarád se află de vânzare în cvant mare și mic:

vin vechiu și nou
 de Măderat.

Josif Dărgan erolterle domnească de moda engleză în Oradea-mare — Nagyvárud, Nagy Sándor-utca 1.

(Lângă prăvălia Czillér).

Cea mai avantajoasă sursă de cumpărat haine pentru publicul din Oradea-mare, comit. Bihorului și din comitatele vecine. Haine în rate avantajoase aranjate ca în străinătate. Executare specializată. Specialități de materii engleze, scoțiene și din țară după cartea de modă și gust. Mare asortiment de veste moderne. Comandele se execută prompt și conștiințios

C. ROTH

fabrică de salamă și articlii de cărnățarie Sibiu-Nagyszeben, Reispargasse 8.

Recomandă specialității de prima calitate de cărnați, slănină și articlii de cărnățarie, precum carne fină (kaiserfleisch), cîrnaț, slănină cu aiu, gardine afumate, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă măieși și sîngerete, specialități de măieși și sîngerete, paștete de carne și caș de porc; slănină pentru muncitori în cantitate de peste 25 kgr., și untură curată de porc topită în vase, ș. a.

La comande mari prețuri reduse. Expediare cu poșta sau cu trenul. - Serviciu prompt și grabnic. Cu cata'og de prețuri și cu alte informațiuni la dorință servim gratis și franco. Toate comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

Profit mare

și pot procura **Agenți sârșgultori, Funcționari etc.** Off. sub **B. S. Nr. 100** la administrația acestei Gazete.

Vin bun,

se află la subscrisul producător de vinuri, — anume:

- Vin vechiu din — 1907 cu 52 fil. litra.
- Vin vechiu din — 1908 » 48 » »
- Vin Rizling și Roze 1908 » 52 » »
- Vin d'n — — 1909 » 42 » »
- Vin Rizling și Roze 1909 » 44 » »
- Vin alb de masă din 1909 » 38 » »
- Vin Roșiu din — 1908 » 54 » »

Prețurile cele mai joasă. E vin din coastele dealului Șiria (Világos) nu de grădină, nici câmpie, ci din deal.

Rog onoratul public a fi cu încredere. Butoaie dau împrumut pe timp de una lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul se vinde dela 50 litre în sus, prețurile sunt calculate după litră.

Rog onoratul public a-mi scria curat numele, comuna și gara.

Cu stimă:

Petru Benea,
 proprietar de vil, Șiria (Világos).
 (Arad megye).

SZTOUKAI

LUGOS SÓS SAVANYÚVIZ

apă minerală de Sotăș contra răgușeli, tusei și gurațului. Remediul special pentru boli de zahăr.

- Kardos Miklós, reprezentant și vânzător en gros pentru — ARAD. — Telefon: 647
- Se găsește la firma Daniel Lajos » 98
  - Dür Kocsárd » 130
  - Éles Armin » 44
  - Färber Lajos și fratele » 311
  - Nagy Farkas » 26²
  - Fejér Gyula » 75
  - Hoffmann Ottó » 598
  - Crieffeld Ignätz și alți. De asemenea în orice cafenea și cărciumă mai bună.

Invenție nouă!

Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebuintare în economie și acasă, mașină excelent orzul, cucuruzul și grăul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanță și numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru destăcerea sămânței de lucernă și trifoiu de mănăst cu puterea ori cu mâna, de aplica în mașina de îmblătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini

ORADEA-MARE
 Nagyvárud) Vilanytelep mellett.

.. Cine voiește .. să cumpere

IOAN VOIA

Încălțăminte Sătmar — (Szatmár),

fabricate în țară într'adevăr fine, comode, elegante și durabile acela să cumpere cu încredere la

— — Deák-tér — —

(În casa lui Keresztes András),

care ține în magazinul său de ghete bogat asortat numai ghete și ciobote pregătite în țară din piele fină veritabilă cu prețuri foarte moderate, fabricate imitate nu are și marfele sale în mărimea execuțiunei drăgălașe sunt neîntrecute.

La dorință se pregătesc tot felul de ghete și ciobote după măsură.

Fond. în a. 1860.

NÁDER J.

măiestru

ARAD, palatul minoritan.

Ține în magazin cele mai excelente **cușite de buzunar** cu țâș englez și Solingen, cușite de bucătărie din oțelul cel mai bun ș. a. cușite pentru curățitul legumelor, pentru tălătul prăjiturilor, pentru carne, șuncă, salamă și cușite pentru caș. Cușite pentru măcelari și cărnățari, de junghiat și pentru curățitul intestinelor.

Pentru barbieri și frizeri: mașini de tuns, briciuri foarte fine, ascușite, pre-um și articlii mănuitori. — Recvizite de masă din Alpacca și pafcon, de prima calitate. — Ori-ce reparări de brânșă aceasta precum și ascușire, le execut în atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă prețurile cele mai moderate.

CANARINI

Cele mai frumoase cântărește moderne ce cântă

ziua și la lumină. Cântăreață tină 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouștoare 1, 2, 3 și 4 fl., după soiul. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mămuțe și câini de soi se

capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comandelor la loc în viață se garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

FISCHER TESTVÉREK

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri de sîrmă pentru garduri, site și de corde din sîrmă de oțel pentru paturi etc. etc. în

ARAD, calea József-főherceg-ut nr. 8.
Fabrica: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 557.

Recomandă în atențiunea on. public magazinul bogat în lucrări de brânșă aceasta,

carl se capătă cu prețuri ieftine de concurență.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratuit și porto franco acasă.

V. M. PANESCU

prăvălie de pălării, căciuli, și articlii pentru soldați în

Biserica-albă-Fehértemplom, Piața.

Recomandă magazinul său bogat asortat de

pălării

de plisă, mol, tari și în totfelul de culori, căciuli perziane și cilindre, precum și chipluri de uniformă și feluri articlii pentru soldați.

În magazinul de mașini de cusut și biciclete

Kalmár Mihály

Cluj-Kolozsvár, Czertörd-u. 56.

se pot cumpăra orice mașini de cusut pentru gospodărie și industrie, deasemenea biciclete deplin echipate, plătind lunar, în rate avantajoase.

Să ne ferim de molii!!

În Institutul de asigurare contra molilor din Oradea-mare a lui

Dozsa János

blănar

Nagyvárad, Passage Sass — în fața teatrului Urania. —

Se îngrijesc pe lângă prețuri convenabile, blane pentru femei și bărbați și blane de călătorie, covoare, boale și manșoane. Magazin asigurat contra focului.

Prospect de prețuri pentru produsele de primăvară a „asociațiunii pantofarilor din Arad”.

Botine pentru femei:

- Pantofi din păsă . . . fl. 1.50
- Pantofi de piele de vacs dela . . . 2.— în sus
- Botine . . . Regate . . . 2.80
- „ chevreux . . . 4.50
- „ vacs cu șiret dela . . . 3.60
- „ chevreux cu șiret . . . 5.50
- „ de vacs cu nasturi . . . 4.80
- „ chevreux dela . . . 6.50

Botine pentru bărbați:

- Cu țug simplu, piele de vacs fl. 3.30
- și fețe . . . 4.—
- Bergsteiger din piele cu lustru . . . 4.80 în sus
- Cu țug simple ușoare ca un fulg pentru bolnavi dela . . . 5.—
- Bergsteiger de chevreux . . . 6.50
- Cu țug piele de box . . . 5.80
- Bergsteiger piele de box . . . 6.20
- „ chevreux bună dela . . . 7.80
- Pantofi de chevreux . . . 5.—

Ținem în depozit totfelul de ghete pentru copii. La comanda din provincie să se edscrie urma piciorului pe o hârtie. Comandă contra ramb. necorespunzând și înapoiate în ears de 3 zile se schimbă.

Noul Nou! Atelier de frizerie.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că **mi-am deschis un atelier de frizerie**, aranjat cerințelor celor mai moderne, în Arad, Luther Márton-tér Nr. 1. (Casa Dr. Ioan Suciu).

Rugând binevoitorul sprijin al on. public sunt

Cu deosebită stimă:

FOGARASSY PÉTER

friseur.

Primesc vopsirea părului, cu prețuri ieftine.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al fabricii: Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, stenic etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

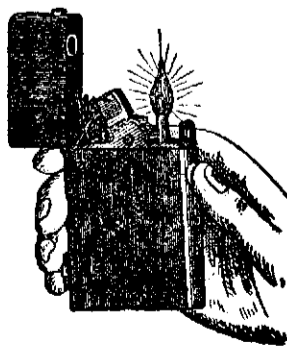
Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Na trebuie să chibrituri mici lumânări!

Apeți butonul și arde cu fiacără.

Aparatul iricendiar original

„IMPERATOR”

e indispensabil pentru fumători și gospodărie. Să nu se confunde cu imitații proaste și fără valoare. Folosința pentru o lună numai doi bani.

— — Prețul vânzării pe lângă garanție 3 cor. — — În provincie trimițând 3 cor. 45 fl. se expediază franco.

Tòth Jòzsef,
depozit de fabrică, — — Szeged, Könyök-u. 34.

Telefon Nr. 135.

Telefon Nr. 135.

J. GELLER

giuvaergiu.

ARAD, Piața Andrassy Nr. 14.

Mare magazin de:

Ciasornice de buzunar și

▶▶ obiecte din argint veritabil.

Nou atelier de fotografiat.

Aducem la cunoștința on. public, că am deschis **un nou atelier de fotografiat** în Arad, pe Szabadság-tér 16, unde vom pregăti cele mai moderne fotografii cu 40% mai ieftine prețuri.

Cu toată stima:
Sztojkovits és Békés.
Nou atelier de fotografiat.

— Prețuri moderate. —

ANUNȚ.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public că mi-am deschis în **Șiria, drumul Aradului, un atelier de tâmplărie**: (măsar) unde efectuiese ori-ce lucrări ce se țin de branșa aceasta, toffelul de mobile, precum și ori-ce lucrări de edificii.

Rugând sprijinul onoratului public român, semnez
Cu stimă:
VASILE HUIU
măstru măsar,
Șiria (Világos, c. Arad).

— Serviciu conștiințios. —

Să sprijinim meseriașii români!
Să sprijinim meseriașii români!

— — Tot-felul de pâine bună de cartofi din Brașov. — —

TENTESCH VILMOS JÁNOS brutărie și pregătitor de alimente.
:- Brașov—Brassó, Közép u. 23. (Ó-Brassó). -:

Gustuoasă.	Specialități de prăjituri: pesmet (biscuit) de ovăș și grâu pentru sănătate, pâine lată pentru diabeti, pâine de ovăș pentru reconvalescenți, pâine Graham, prăjituri cu nuci Graham, pâine de nuci Graham, pesmet (zwiebak) de nuci Graham, pesmet (zwiebac) de slăd de nuci Graham, pâine fină și dură Graham pentru anemici — și suferinzi de stomach și pentru nutrirea pruncilor. — Căfea-caramel-cereale-poame, extracte de nucă (unt de nucă).	Nutrițoare.
Ușoară de mistuit.	Distins la expoziția internațională a brutarilor în anul 1907, din Budapesta cu medalia de aur și la expoziția internațională de igienă din Paris cu medalie de aur și cu dipl. de on. Catalog gratuit.	Producătoare de sânge.

— Pâinea întărește inima omului. —

Specialități de prăjituri și pesmet (zwieback) de Brașov.

Sănătatea este comoara cea mai prețioasă.

Prima fabrică de cumpene și greutăți din Brașov.

PAUL WIDMANN
Brașov-Brassó,
Korház-u. 62.

Recomandă tot-felul de: cumpene și cântare, balanse-zecimale, centimale și cumpene-pod, precum și greutăți cu prețurile cele mai moderate. - Serviciu conștiințios.

Se primesc reparări și autenticări din nou.

KRAUSZ HENRIK
Budapest, IV, Veres Pálné u. 40.

Trimite mașini de prima calitate SINGER pentru 80 fl., cu suveică centrifugală 40 fl., mașini de cusut centralbobin 45 fl., mașină de cusut cu 5 sertare și suveică în roată pentru 55 fl., mașini centralbobin cu suveică capitară — pentru 65 floreni.

Biciclete cu totul noi 50 fl., cu frână liberă 60 fl., deasemenea mașini industriale foarte ieftine, cu bani gata.

Vanzătorii au scadență la preț, prospecte la dorință se trimit gratuit și fr. Serviciu conștiințios.

Cea mai mare și mai ieftină firmă de grădinărit din țară.

200.000 bucăți de ulțoi de viie
200.000 bucăți riparia, 100.000 bucăți pomi frumoși cu coroană, 200.000 bucăți trandafiri nobili, 100.000 buc. arbori de lux și cireși de lux se pot căpăta cu un preț fabulos de ieftin. CATALOG de specii și prețuri se trimite gratuit și porto franco, firma: Váravelencei műkertészeti és rozsatelep Nagyváradon.

Dipl. de onoare Lovrin 1902. Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR
pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești.
Intemeiat la 1882. Telefon pentru comit. și oraș 488.
Liferantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE
în colțul străzii Lenovics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preștelor cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue
- sau altfel de ajusturi bisericești -
tot astfel marile său asortiment pentru materiale — necesare la formarea ajustărilor bisericești. —
Pentru liferările mele iau răspunderea.
— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

Văd. Engel Vilmos
Institut chimic pentru curățirea și vopsirea mătasei, stofei etc.
Făgăraș—Fogaras (Transilvania).
Intreprindere de primul rang.

Primește spre curățire chimică, cu prețurile cele mai ieftine, fără ca să le descoase, tot-felul de haine de bărbați și femei.

Haine pentru baluri, uniforme, cojoace de iarnă, coviltire, covoare, lucruri de mână, șaluri, dantele, pene, mănuși, ș. a. precum și ghetete din piele albă, etc. etc.

Aranjament modern și de specialitate!
Transformarea, curățirea și înălțirea perdelelor de dantele și a țesăturilor.

Gustav Vilhelm prima fabrică de cup-toare și figuri de ghips
Infinitată în anul 1862 și premiată în anul 1903 cu medalia de aur
Nagyszeben, Wagner-gasse Nr. 5.

Își recomandă bogatul asortiment de cup-toare în cele mai moderne culori și forme, totasemenea gravuri ornamentale și sculptură în execuție promptă și conștiințioasă. Se fac tot-felul de reparaturi și reformări, începând dela 10 Cor., pe lângă garanție. Clientela din Alba Iulia și provincie dorind a o câștiga pentru totdeauna, va avea favoruri în ce privesc prețurile, atât la cumpărături noi cât și la reparaturi.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

ciasornicar și giuvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de
totfelul de ciasornice de aur și argint
precum și ciasornice de metal și nickel
Articli de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Râthenov.
Articole optice de aur și argint.
Reparaturî solide și ieftine. Serviciu conștiințios.

Fond. în a. 1887.

VASILIE BERCEANU

BISERICA-ALBĂ - Fehértemplom,
strada Târgului.

Asortiment bogat de **ghete** pentru bărbați, dame și copii de Box, Chevro, Titania și Occasion, precum și ghete de box americane pentru bărbați. - Șoșoni și galoși etc.

Gamașe de piele pentru vânători. Toffelul de creme pentru ghete, precum și renumitul vax „Leonhardt Oellack” pentru ghete. — — —

Marfă bună. Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

Schuster Ferencz

măsar pentru zidiri și mobile în
Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 18.

Execută după planuri proprii sau străine
mobile
pentru dormitoare, prânzitoare și saloane precum și aranjamente pentru cancelariile și prăvălii cu prețuri moderate.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat la 1889.

Reinhold ZOLLER

măiestru mehanic
FEHÉRTEMLON
Schillergasse 8.
lângă „Burg”.

Își recomandă on. public din
loc și provincie marele său atelier mehanic unde se repară tot felul de **mașini de cusut și biciclete.** Ține în depozit tot-felul de **gramofoane și plăci.**

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singurătore de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

B. Bak Sándor

lăcătăr și zidar specialist
Kolozsvár, Malom-u. nr. 16.

Recomandă vârtaje pentru ferestri sistem Szultberger, sunt cele mai bune — reprezentanță pentru părțile ardelene.

In nou zidita fabrică se execută:
tot-felul de lucrări de lăcătăr, fiere pentru zidiri, compoziții de fier, gratii și lucrări de fier, etc.
gratii și lucrări specialiste de faur. — Telefon nr. 508.

Petry Árpád — mai înainte: —
Weinstock Fülöp

orologier și optic, singurul vânzător de mașini de fotografiat „KODAK” în **Oradea-mare-Nagyvárad, Rákoczi-út 3.**

Mare asortiment de: oroloage de aur, entint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare, rdșabu cancelarie și de Schwarzwald. — **Mașini de fotografiat și ajustări pentru amatori.** Ochelari veritabili Rodenstock Diaphragma Mare asortiment de sticle perescopice, obiective, lornete, și de alte obiecte optice. — Prăvălia mea îi stă la dispoziția on. public un Refraktometru de Rodenstock (mașină pentru examinarea ochilor) prin ce se știe imediat ce fel de sticle sunt de lipsă. —

IOSEF JIKELI

SIBIU, str. Cisnădiei Nr. 47.
Telefon Nr. 190.

neguțatorie pentru articli de sticlă, porcelan și metal; fârfurii și blide înflorate, rame pentru icoane, globuri și lămpi, oglinzi țigle de sticlă.

Recomandă scule bisericești:
Cupă și vas de botez; Potire argintate pe dinăuntru aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită; Candele de perete de bronz; Candele argintate; Cruci; Sfeșnice de altar; Candelabre.

ieftin de tot: **Candelabru aurit,** pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot K 43—

— — La dorință servește cu catalog gratis și franco. — —

Distins cu recunoștința prin rescriptul ministerului de culte și instrucție publică sub Nrul 109,541/904 pentru accesoriile de gimnastică expuse cu ocazia adunării generale învățătorești a VI.

In expoziția teritorială din 1907 la Pécs, Cincibiserici distins cu medalie de aur.

LOPOS GYULA

— fabricant de accesoriile de gimnastică în —
Budapesta, III., Zsigmond-u. Nr. 114 (în edific. gimnazului) (Telefon Nr. 113-44).

fabricant de diferite aparate de gimnastică și șvedeze.
La cerere trimite gratuit prospecte de prețuri. —

— — — Picturi academice decorative proprii. — — —

Adolf Gündisch

văpsitor de chenare și auritor în

Saggasse 28. Sibiu-Nagyszeben. Bachgasse 8.

Se recomandă pentru văpsirea a orice fel de firme atât din lemn, tinichea sau pânză, cât și cele mai frumoase firme de sticlă, deasemenea primește renovarea și colorarea radicală a iconostasurilor, stranelor, tribunelor etc. marmorarea sau aurirea lor cu culori de aur veritabile, cari își păstrează fața. De-asemena se primește pe lângă prețuri culante, — restaurarea artistică a tablourilor vechi. —

Să sprințim industria locală și din țară.

Firme artistice pe sticlă.

Comandele din provincie se efectuează: prompt și conștiințios.

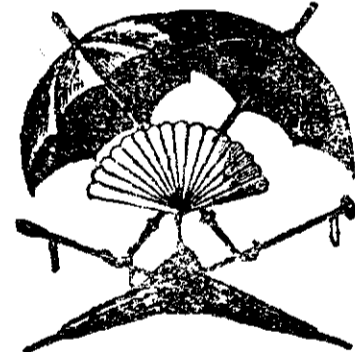
Urmașul lui P. SORS FRANZ AGNICSEK

Temesvár-Fabric, Dreikönig-G. 30-32.

Își recomandă atelierul său pentru ori-ce fel de

trăsuri și curelărie

pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ori-ce reparaturi la trăsuri noi și vechi se efectuează repede și prompt.

Fabricație proprie.

La o haină de primăvară sau vară se cere un cörtel elegant și modern sau un en-tout-cas.

Firma:

Th. Schmidt

Sibiu (Nagyszeben) Reispergasse 7,

ofere cel mai bogat asortiment de modele admirabile și culori moderne frumoase, în execuție solidă, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Serviciu solid. Reparaturile se fac repede și grabnic.

Comandele prin postă prompt.

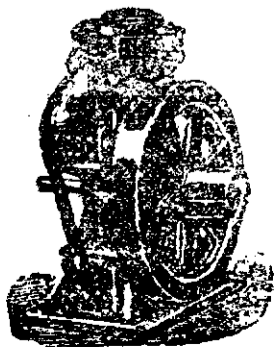
— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

Atelierul special de reparat al renumitei firme:

SCHMEREK & SZABÓ

Temesvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14.

Primește tot-felul de reparări și transformarea motoarelor cu benzină, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzină și ulei brut și Arlapuri p. trierat. Bastimente cu benzină, pompe-motor. Mașină de fabricat ghiță. Mașini speciale de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articli tehnici. Fitile magnetice. Unsofi. Material de condensare. Arzătoare cu acțilen. Materi l pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios — Telefon pentru oraș și comitat Nrul 318. —

In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru **pălării speciale de dame**, deschis în Sibiu, Reisper-gasse Nr. 7-9, al d-nei **Johanna Jekeli**,

se găsește în bogat asortiment cele mai noi modele de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e liberă și neobligătoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc totfelul de reparaturi și transformări; pălării de doli se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot-felul de reticola, genți pentru dame, moderne și prima calitate.

Nou atelier de fotografiat în Cluj,

Kolozsvár, Mátyás Király-tér 26.

Lângă apotheca lui Hintz.

Am onoare a aduce la plăuta cunoștință on. public, că mi-am deschis nou atelier de fotografiat în piața Mátyás Király 26 și e aranjat după recerintele timpului modern, provăzui cu cele mai noi mașinării, stă la dispoziția on. public. — In atelier se pregătesc fotografii protabin, lucii și matt, — chipuri de platin, aquarel, pigment și argint-brom. — Recomand în deosebi speciialele mele fotografii de copii, pentru cari la expoziția regnicolară am fost distins cu medalia de aur. — De altcum pregătesc și tablouri, grupe etc. In execuțiile cele mai noi și moderne.

Atelierul e deschis și în dumineci și sărbători.

Cu deosebită stimă:

Csizhegyi Sándor, fotograf.

Geasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuțe private regulează și aranjază mai favorabil:

Müller János,

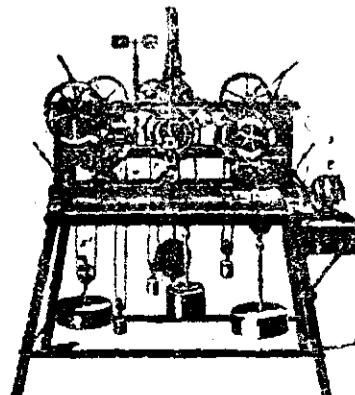
Succesorul lui Mayer Károly

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage din :

Budapesta, VII, Tököly-ut 50.

(Casa proprie)

Cataloge și specificări de prețuri trimis gratis și franco.

Societate pe acțiuni pentru aparate și mașini industriale. Műszaki és gépipari részvénytársaság.

Budapesta, VII., Vörösmarty-u. 19/b.

Recomandă:

MOTOARE de olei brut **MOTOARE CU BENZINA**
cea mai sigură și mai ieftină cu acumulator și regulator
putere motorică. precisat.

Locomobile cu olei și benzină.

Mașini agronomice.

MOTOARE INDUSTRIALE **INSTALAȚII DE GAZ**
indispensabile pentru meseriași cheltuiată la cias 1 1/2 - 2 1/2
și agronomi. bani.

Instalații de mori.

Mașinist diplomat nu e de lipsă, oricine le poate manua. Se poate instala ori unde focul e exclus.

Prețuri și condițiuni de plătire convenabile.

Liste și prospecte de prețuri la dorință trimitem gratuit. Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Toate comenzile sunt a se adresa la firma de mai sus.

Nu există un mai frumos cadou de sărbători decât un **GRAMOFON!**

Catalog nou ilustrat de prețuri pentru gramofone și plăci românești trimis oricui gratis și franco.

Cele mai excelente gramofone se capătă pe lângă garanță de 10 ani dela 9 fl. în sus.

Plăci mari cu piese pe două fețe dela 1 fl. 25 cr. în sus.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat:

Tóth József,
mare magazin de gramofone în
Meghedin — SZEGED, Könyök-u. 35.

TUNNER CORNEL industrie de mar-moră și granit.

Timișoara-Fabric, Andrassy-út Nr. 22.
Timișoara-Josefin, Hunyadi-u. Nr. 4.

Iși recomandă magazinul asortat bogat monumente, table de mar-moră, statui, fabricație proprie în executare de

gust frumoasă și cu prețuri moder. Având un magazin bogat, liferez mai ieftin ca orice concurență.

Recomandându-mă on. public eu stimă

TUNNER CORNEL, măiestru de sculptură în piatră.

Calendar de noroc pe 1910.

Alegeți grabnic numerii cari cad de ziua nașterii sau onomastice! D-voastră, căci norocul unei clipe a adus multora bogăție și bunăstare.

Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	November	Decembrie
1 2102	1 79229	1 67801	1 39187	1 45900	1 52224	1 4489	1 95861	1 55393	1 64772	1 9994	1 95871
2 13957	2 22611	2 3108	2 90643	2 52117	2 19507	2 11191	2 69740	2 64833	2 52255	2 11130	2 91620
3 9928	3 38706	3 22615	3 78852	3 2123	3 2130	3 69229	3 93465	3 9917	3 24836	3 39128	3 94813
4 11161	4 46575	4 9611	4 67824	4 16013	4 11164	4 52214	4 22671	4 13064	4 19429	4 92854	4 7991
5 7902	5 16033	5 75866	5 55352	5 37978	5 39137	5 91211	5 19197	5 99027	5 2223	5 108720	5 79044
6 16003	6 24659	6 6777	6 22458	6 51686	6 16509	6 74918	6 24669	6 79368	6 19024	6 45923	6 39135
7 39105	7 19437	7 17858	7 19503	7 39197	7 90092	7 90616	7 9936	7 20217	7 4488	7 95859	7 22472
8 45912	8 91219	8 23451	8 18355	8 65812	8 75822	8 38642	8 55506	8 74960	8 11193	8 45990	8 19130
9 33303	9 75803	9 16594	9 24667	9 74905	9 23925	9 19438	9 3141	9 11132	9 52436	9 7916	9 45979
10 19127	10 168722	10 33312	10 4476	10 22517	10 66744	10 6797	10 13989	10 65903	10 63913	10 51694	10 65919
11 22456	11 74971	11 3505	11 11154	11 18311	11 64732	11 2255	11 24926	11 6414	11 52231	11 75850	11 64726
12 17354	12 90620	12 11127	12 64826	12 55504	12 24696	12 45984	12 17374	12 11166	12 2815	12 92896	12 79364
13 3105	13 24929	13 4360	13 90614	13 33124	13 52238	13 37206	13 7921	13 79332	13 13106	13 19503	13 78877
14 9902	14 22613	14 19408	14 107550	14 41479	14 69204	14 63920	14 55584	14 35845	14 33121	14 6796	14 69028
15 16011	15 78967	15 24910	15 75824	15 66070	15 19532	15 53831	15 78963	15 52130	15 52226	15 16005	15 24575
16 13198	16 69020	16 92438	16 39200	16 90021	16 74909	16 69048	16 91602	16 23422	16 33407	16 51692	16 19141
17 66700	17 4477	17 79355	17 2901	17 95876	17 2207	17 79358	17 64850	17 19139	17 79035	17 91222	17 18336
18 55209	18 16016	18 67805	18 16031	18 92877	18 13187	18 94822	18 9901	18 17371	18 85856	18 22631	18 78884
19 52280	19 2202	19 33464	19 45905	19 13999	19 9407	19 74963	19 52827	19 2903	19 66745	19 91616	19 92882
20 00608	20 66709	20 24947	20 78986	20 2111	20 67821	20 24684	20 94805	20 33481	20 19470	20 74924	20 74908
21 74912	21 7903	21 39111	21 90454	21 34962	21 5560	21 9911	21 46568	21 78889	21 17366	21 39122	21 39158
22 92427	22 65936	22 92853	22 34946	22 52237	22 16008	22 22620	22 2278	22 90940	22 38727	22 9462	22 33391
23 18392	23 2155	23 107528	23 18307	23 91601	23 79367	23 52149	23 35820	23 64847	23 79030	23 38721	23 74915
24 23405	24 11107	24 74930	24 13978	24 74993	24 93453	24 34955	24 16097	24 9460	24 52137	24 13982	24 92880
25 24927	25 63903	25 9952	25 24693	25 4367	25 64711	25 2128	25 90605	25 13988	25 22603	25 90457	25 79047
26 19405	26 13969	26 16017	26 20203	26 38602	26 52402	26 22493	26 23901	26 2296	26 37996	26 79049	26 23409
27 22610	27 2147	27 24942	27 9998	27 33107	27 6794	27 17875	27 19454	27 55533	27 107535	27 92892	27 90461
28 18304	28 53829	28 52217	28 11108	28 52209	28 74932	28 40554	28 29190	28 75840	28 90466	28 9935	28 24666
29 3533	29 25802	29 51687	29 79050	29 95868	29 33425	29 4390	29 90476	29 90476	29 23477	29 49518	29 19402
30 2107	30 23904	30 38662	30 74941	30 107541	30 41487	30 78955	30 46503	30 46503	30 91606	30 38639	30 9916
31 13994	31 52107	31 52107	31 9987	31 9987	31 9987	31 3536	31 95852	31 65908	31 65908	31 95773	31 95773

Tragerea clasei întâi a lotărilor de stat XXVI reg. ungurești, va avea loc în 19-21 Maiu 1910.

Prețurile lozurilor clasei întâi sunt: Intreg 12 C., Jumătate 6 C., Sfert 3 C., Optime 1.50 Cor.

Trimiterea lozurilor se face după administrarea prețului sau contra-ramburs. Cecuri de poștă pentru platire gratuită îi stau p. t. clientele

la dispoziție. Ceteri interesați, după ori-ce tragere se vor trimite listele oficiale. Numeri de mai sus se găsesc exclusiv numai la

Banca GAEDICKE, BUDAPESTA
str. Kossuth-Lajos 11.

La apotecarul CORNEL N. DEMETER

in Orăștie — Szászváros (lângă bisericile evang. reform.)

se capătă următoarele preparate de mare folos:

I. Preparate medicale

„Dolicin“ folosite de cei mai vestiți profesori și medici, recunoscute de cele mai bune!
 Mulți bărbați, femei și copii — cari deja să simțiau în gura morții și folosind tot felul de leacuri, nu să puteau scăpa de cumplită tuse, nădușală (asthma) și tuse sacă, cetiră în fine despre admirabilul „DOLICIN“ care are efect de minune contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofteiei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutăți de respirat, lungoarei și tusei seci și folosindu-l, se vindecă! La copii și la copile contra tusei măgărești are efect admirabil! Efect asupra apetitului! Intărește corpul! Flegma o topește încât mai ușor să rupe! Ferbințele și asudatul de noapte le înceată; — mărește greutatea corpului, deci contribuie mult la însănătoșare. Prețul este 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Prav contra durerii de cap. Bun și in cazuri de influență. Prețul 1 cor.

Capsic. Reuma, ischias, dureri de oase, — podagra! Știut este că morburile aceste ce dureri teribile cauzează, iucât pe lângă întrebuițarea diferitelor medicamente, partea cea mai mare a morboșilor cercetează și diferite băi, — și in multe cazuri și acelea-s, sau fără folos sau cu puțin. Chiar niște bolnavi cari sufereau de oase, podagră, reumatizm, răceli de cap, dinți și nervi, — precum și scrîntituri, ba chiar și de aceia cari sufereau in morburi de acestea ca: reumă învechită, a cărei duere tot să mută când în mâni, când in picioare, când apoi in spate — și folosind diferite băi fără de nici un rezultat — ca probă au întrebuițat și „CASPICUL“, care aplicându-l l-au aflat de efect admirabil, — scăpându-se de groaznicile acelea de dureri! Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Puțini oameni sunt cari in tinerețele lor să nu fi avut așa numitul „morbul tinerețelor“ care neglijându-se, mai târziu se ivesc rezultate neplăcute și periculoase, precum răgușala sifilitică, durere de oase, excese și zgrăbunțe pe față și pe corp, precum și rane sifilitice.

Foarte mulți cari sufereau in boalele acestea, întrebuițând „KALJODSARSA-PARILUL“ l-au aflat de efect admirabil, — scăpându-se și tămăduindu-se de aceste morburi grele! Prețul sticlei este 2 cor.

Centaurin. E de minune câți oameni sufer de durere de stomac, sgârçiuri, greață, puțină sau chiar nici o poftă de mâncare, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greață și vomare. Știut este cumcă stomacul are cea mai mare funcțiune la susținerea sănătății și vieții — căci dacă acesta nu e in stare să nutrească pe deplin corpul — atunci pierzând din puteri — să nimicește corpul.

Este dovedit că la astfel de boale „CENTAURINUL“ este de mare efect. „Centaurinul“ e introdus in fieștecare familie ca leac de casă, încât la orice boală sau dureri și sgârçiuri de stomac, numai decât să întrebuițează! Prețul este 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine sufer de inchiderea scaunului, numai decât comande „LAXBONBONS“-ul, având efect admirabil. E foarte plăcut de luat, fiind zaharicale dulci, pe care și copiii le iau bucuros. Prețul 80 fileri.

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr rafinat, 1 pachet poștal de 5 kilo: 7 coroane. —

Esență contra bătăturilor (ochi de găina). Prețul 80 fileri.

Prav contra opăritului la copii. Prețul 60 fileri.

Prav contra asudatului la mâni și picioare, 60 fileri.

Unsoare contra ritelor. Cu efect sigur și rapid, 1 cor. 20 fil.

Picuri pentru sculament (Tripper-kankó), 1 cor. 20 fil.

II. Preparate cosmetice.

„Pentru frumoseță și curățenie!“
 Cream de benzoe mygdale, pentru conservarea și albirea mânilor și feței, dând totodată și fineță deosebită! **Delătorează tot felul de pete, bubife, pistonii (mitesser) de pe mână și față, netezește și sbârçiturile.** Conținut nestrucicacios pentru față și mâni. Prețul 60 fileri.

Săpunul de benzoe mygdale, excelent. Preparat din materii fine și mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea! Prețul 70 fil.

Poudre-Veturien. Acopere foarte bine, încât nici nu se observă că fața e pudrată. Intrebuițată cu creamul de benzoe mygdale, scutește de urmările neplăcute ale vântului și soarelui! Este in culoare albă, roză și galbenă. Prețul 1 coroană.

Veturien-Parfuum. Veravioletta, cel mai fin parfum de vioarele, lăcrămioare și scumpie (iorgovan). Prețul 1 coroană 60 fil.

„Ideal“, cel mai nou parfum. Prețul 2 coroane.

„Apa de gură Cressier“. (Albă sau roșie), delătorează durerea dinților, întărește dinții și gingiile, delătorează mirosul greu din gură! Intrebuițată cu pravul de dinți „Cressier“ face dinții foarte frumoși! Prețul 80 fil. — Pravul de dinți „Cressier“ face dinții albi. Prețul 70 fileri. — Perii de dinți, fine. Alegere mare.

Esență de China: contra căderii părului, cu rezultat foarte bun. Prețul 1 cor. 40 fil. — China tannopomada: pentru creșterea părului. Prețul 70 fil. — Olen de nucă: extract de nuca oleică, pentru păstrarea părului. 1 sticlă 80 fileri.

III. Extracte

pentru a vă face singuri tot felul de beuturi răco-ritoare și întăritoare, cum și rum și licuor! — —

Cine vooește a-și pregăti singur beuturi bune și ieftine, ba și rum și licuieri foarte fine: întrebuițeze aceste extracte!

Iți poți face: Rachiul de drojdie. Beutură dulce de vișine. Rachiul de bucate. Borovicica. Rachiul de prune. Șlivoviță. Rum fin pentru thee.

Apoi licuieri: Allasch. De pere, cireșe. Maraschino. De vanilie! Prețul pentru a prepara 1 litră costă 40 fil. din oricare extracte!

Pentru toate scrieți, trimițând banii înainte, ori cerând să vă vie cu ramburs (plata la scoaterea dela poștă), dela

Apotecarul CORNEL N. DEMETER, Orăștie · Szászváros.

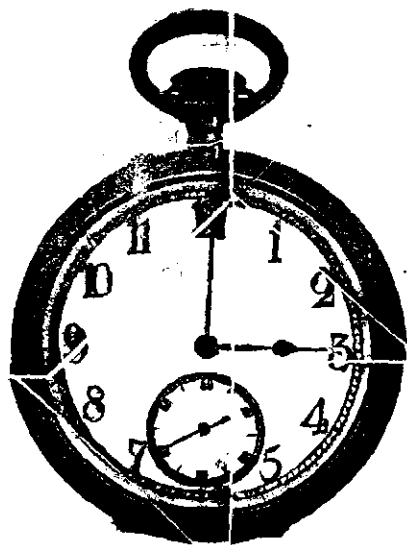
INTREPRINDERE ROMĂNEASGĂ

MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri
Oradea-mare-Nagyvárad.
 Stabilimentul și cancelaria Pereces-u. 9.

Primește: plănuierea și zidirea de biserică, școală, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de ciment, comande se primesc.
 Magazin stabil de pietrii artificiale pentru morminte. Prospecte gratuit.

Cele mai bune oroloage

— cele mai solide și cele mai după modă —

— **juvaericeale** —
 atât pe bani gata, cât și in rate pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință in întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier in SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT. Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a celui anunț in Trib.) Corespondențele se fac in limba maghiară, germană și franceză.

GUIDO KOVÁTS

atelier optic, mehanic și electrotehnic.

SIBIU—NAGYSZEBEN, Heltauergasse Nr. 27.

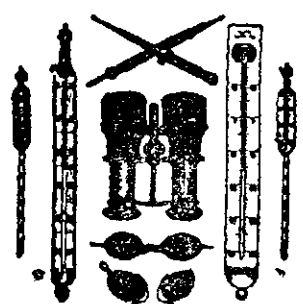
Recomandă depozitul bogat asortat de ochelari și zwickeri, lornete de aur și argint, duble, nickel și plumb.

Cele mai fine lornete campestre și telescoape franceze de operă etc. Aparat și utensilii fotografice.

Barometru și Termometru.

Gramofoane.

Atelier pentru aparate fizicale pentru școală etc.

Tot-felul de cumpene și măsurătoare de fluidități ș. a. pentru vinars, vin, must, oțet și cumpenă pentru zahăr. etc.

Mare depozit de instrumente chirurgicale.

Reparările se fac prompt și ieftin. Serviciu conștințios.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER“

este bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

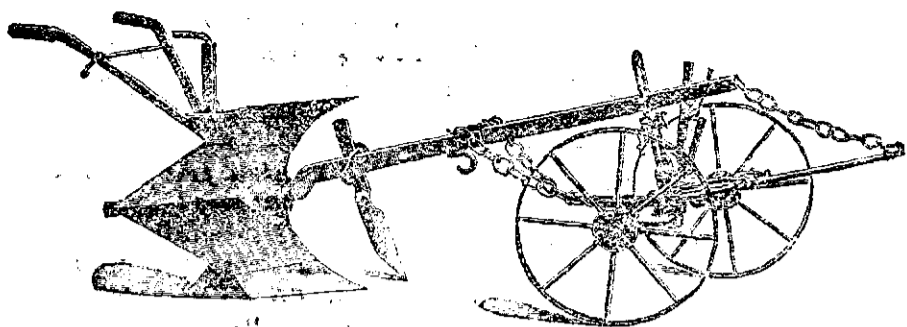
Fără chlor! Fără sodă!
 Fără ajutor! Fără putere!
 Fără frecare! Fără invărtire!
 Fără terpentină! Fără salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,
 Mediaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.— mașina se expediază franco.

Sam. Wagner,

Prima turnătorie de fer Sibiană mare fabrică de mașini agricole, atelier de mori și prăvălie de fier. Nagyszeben.

Cea mai neîntrecută fabrică de mașini agricole, executate cu cea mai mare precauțiune.

MAȘINI DE LÂNĂ diferite mărimi. DARACE de lână. LUP pentru scărmanat lână. PINĂ pentru abale (postavur).

■ Foarte mare export în România și Orient. ■

Instalează:

MORI de orice mărime. — CILINDRE la mori pentru asortat făina. — CONDUCTE DE APĂ etc. etc. —

Efectuază:

Cele mai bune ŢEVI TURNATE pentru conducte de apă. Mare turnătorie de FIER și ALAMĂ. Foarte mare depozit în ŢEVI DE FIER de ori-ce dimensiune. Cel mai mare asortiment în MAȘINI DE TREERAT de ori-ce mărime. Foarte mare asortiment de MOTOARE dela 2 cai în sus.

Pe lângă cea mai mare garanție.

Prețuri foarte reduse și condițiunile ecle mai avantajoase. -:

EXPLICĂRI și CATALOAGE la cerere gratis și franco.

Să ne credeți
că este în interesul D-tre,
dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

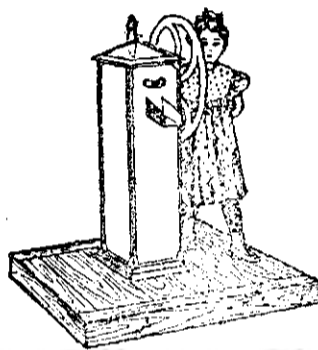
bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsesec între ele. Pentru trăsăria fiecărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comande de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- — 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. — Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt”
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Kuceses Károly atelier de mașini în Makó

Recomandă pompele sale mai noi cu lanț breveteate lanțâni ezechutate în atelierul propriu care au preferința, că sunt ieftine, nu îngheață, foarte durabile, ocupă loc puțin, umblă ușor și sunt atât de plăcute, încât sunt o podoabă pentru curte. Catalog de prețuri la dorință — se trimite gratuit: **Kuceses Károly, Makó** — (Măcău, comitatul Cenadului). —

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui.

Reisz Miksa

Békéscsaba.

în

Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.